

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel
Gratis en onbetaalbaar sinds 1983

de Moeial

maart 2011

DOSSIER QUARTIER
LATIN
DEEL 1

Quartier Latin

Wie draagt de smet op zijn blazen?

maart 2011: inhoud

Pagina 6

Pagina 9

Pagina 26

3. **Edito!**
Wij doen niet aan politiek
Hoofdredacteur
4. **Onderwijs: kortnieuws**
5. **Bloemen noch kransen**
Opinie
Flor Van Der Eycken
6. **QUARTIER LATIN**
Een stand van zaken
Ruben Claesen
9. **Europa, gij hoer!**
Europa als schaamlapje voor het Vlaams-Nationalisme
Nathaniël Bovin
10. **Ernst Haas (1921 - 1986)**
Pionier in de kleurenfotografie
Jeroen Derkinderen
12. **Week van de Verlichting**
Daar zou ik dan weer een essay over kunnen schrijven...
Jakobus Monteyne
14. **Vadderdag**
Opinie
Jan Vanderhoeven
16. **Financieringswet: de doos van Hellebosch**
Interviews met André Decoster & Michel Maus
Ruben Claesen
20. **Het nieuws van morgen, het nieuws zoals het zou moeten zijn**
Satire
Kenneth Pontzele
22. **Georganiseerde Chaos: MARNIE STERN**
Female guitarplayers are the new black (Muziek)
Piet Van de Velde
24. **Vrijemarktdemocratie**
Het zwaard snijdt langs twee kanten
Ruben Claesen
26. **Recensie**
Waarom ik bij de loge ben
Waldo Vanderhaeghen
26. **Revolution Blues**
Egypte vs. Mubarak
Flor Van Der Eycken
27. **Websites voor de Geest**
Internet voor de meerwaardezoeker
Jeroen Derkinderen
28. **Vrijdenken als maatstaf**
Opinie
Lieselotte Thys
29. **Agenda**
30. **Cafétip**
31. **Colofon - Info!**
32. **Achterflap**

Wij doen niet aan politiek

DOOR NATHANIËL BOVIN - HOOFDREDACTEUR

Wij doen niet aan politiek. Tenminste, niet in de wandelgangen van de studentenvertegenwoordiging. De toon werd gezet door VVS met de Shame-betoging en voortgezet door de verschillende Vlaamse studentenraden. Daarvoor zijn we niet verkozen, en daarenboven: dat valt buiten het takenpakket van een studentenraadslid. Aan Franstalige zijde was minder schroom te bekennen omtrent het steunen van de manifestaties die de laatste weken en maanden door ons land trokken. De Franstalige tegenhanger van VVS, het FEF, stelde zijn lokalen en infrastructuur ten dienst van persmededelingen en communiqués allerhande. Ook het BEA (Bureau d'Etudiants Administrateurs, studentenraad ULB *nvdv*) was tegenwoordig. Met vlag en wimpel, zowaar.

De Studentenraad van de VUB liet dan ook een reactie optekenen op de vraag waarom ze niet meededen. Letterlijk: *"We wensen ons echter als studentenraad in de eerste plaats te focussen op onze kerntaken, en in de tweede plaats trachten we een balans te zoeken tussen de vertegenwoordiging van ALLE studenten aan de Vrije Universiteit Brussel en het rechtstreeks ondersteunen van politiek-gekleurde projecten."*

Problematisch wanneer men gaat schermen met de wil van alle studenten. Er is niet al te veel directe feedback van 'alle' studenten richting de vertegenwoordigende instanties, dus men kan zich afvragen waarop dit bezwaar gebaseerd is. Een tweede vraag: in welke mate kunnen 'alle' studenten de beslissingen van de vertegenwoordigers op andere vlakken ondersteunen? De functie van een studentenraad is wel degelijk de studenten, en liefst de meerderheid daarvan, te vertegenwoordigen. Er is echter wel een hemelsbreed verschil met politieke neutraliteit.

Dat studentenraden zich apoliteek willen opstellen, is geen nieuw gegeven, maar wel een waarbij ze hun functie fundamenteel schijnen te ontkennen. Als de voorzitter van VVS samen op café gezien wordt met de adjunct-kabinetschef van minister Smet en een Brussels parlementslid, is een zulke samenkomst uiteraard een apoliteke daad. Elke studentenraad zal zich, als ze zijn werk doet, zo opstellen dat zijn standpunten politieke tonen blijken te bevatten. Ze zijn er immers om de studenten te vertegenwoordigen naar de beleidsinstanties toe. Zowel binnen hun eigen universiteit als in bredere kringen, zoals op Vlaams (VVS) of Europees niveau (ESU). Beleid is niet politiek neutraal. Men heeft in de studentenvertegenwoordiging vaak ook een kleur. ESU stelt zich al jaren sceptisch op tegenover de Bologna-akkoorden, wat uiteraard geen neutrale doelstellingen zijn. Een studentenraad die de verhoging van de inschrijvingsgelden niet onderschrijft, vertolkt daarom niet de mening van alle studenten. Beleid heeft voor- en tegenstanders. Wegen op beleid, betekent keuzes maken.

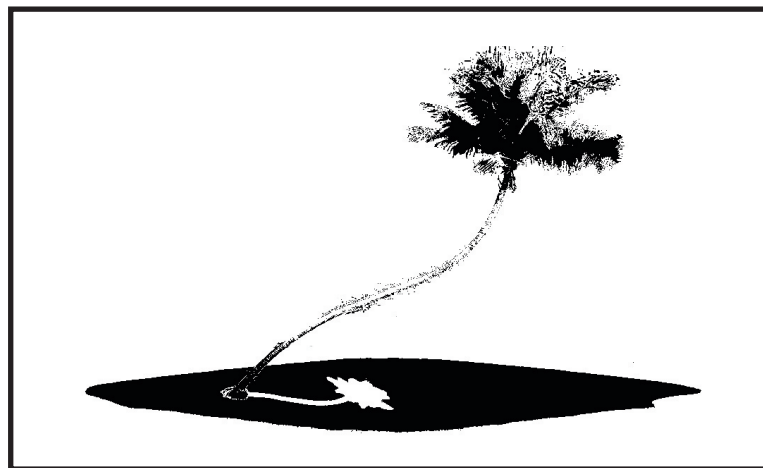
De huidige politieke situatie heeft wel degelijk een weerslag op de student in Brussel, en dit ontkennen kan enkel als wereldvreemd overkomen. Als er één constante is in de Belgische saga, is het wel Brussel. Zoals De Morgen een tijd terug nog kopte: *"Brussel, strijdperk van alle staatsvormingen"*. De toekomstige Belgische staatsstructuren zullen *mutatis mutandi* een impact hebben op de Brusselse onderwijsinstellingen, en bij uitbreiding ook op de VUB. Brussel is op vele vlakken de inzet van België. Miskend langs elke kant, dat wel, zoals het een hoofdstad betaamt. Al kan ik mij weinig hoofdsteden indenken die het misprijzen dat Brussel ondervindt, kunnen evenaren.

Een Brusselse realiteit, die onze lezers waarschijnlijk onderwijf al kennen, maar die men er in andere landsdelen blijkbaar niet ingehamerd krijgt, is dat deze stad al lang geen van beide taalgroepen meer 'toebehoort'. Als Vlaanderen dan echt meer respect voor 'Vlamingen' wil, dan moet ze ook in Brussel investeren, en niet enkel ter meerdere glorie van de Vlaamse cultuur in Brussel. Daar heeft de N-VA toch al geen hoge pet van op. Men dient te investeren omdat de Brusselaars nu eenmaal evengoed deel uitmaken van het Belgische sociale weefsel en onmiskenbaar verbonden blijven met Vlaanderen. Als Brusselse studenten moeten wij ons evengoed in dit weefsel inschrijven, en als we het sociale weefsel van deze stad ten goede willen komen mag dit zich niet tot het communautair beperken. De toekomst behoort Brussel toe, maar dan blijft de vraag: behoren wij de Brusselse toekomst toe? Elke akte die deel uitmaakt van dit vervolgverhaal zal een politieke akte zijn, en dat is niets om beschaamd over te zijn.

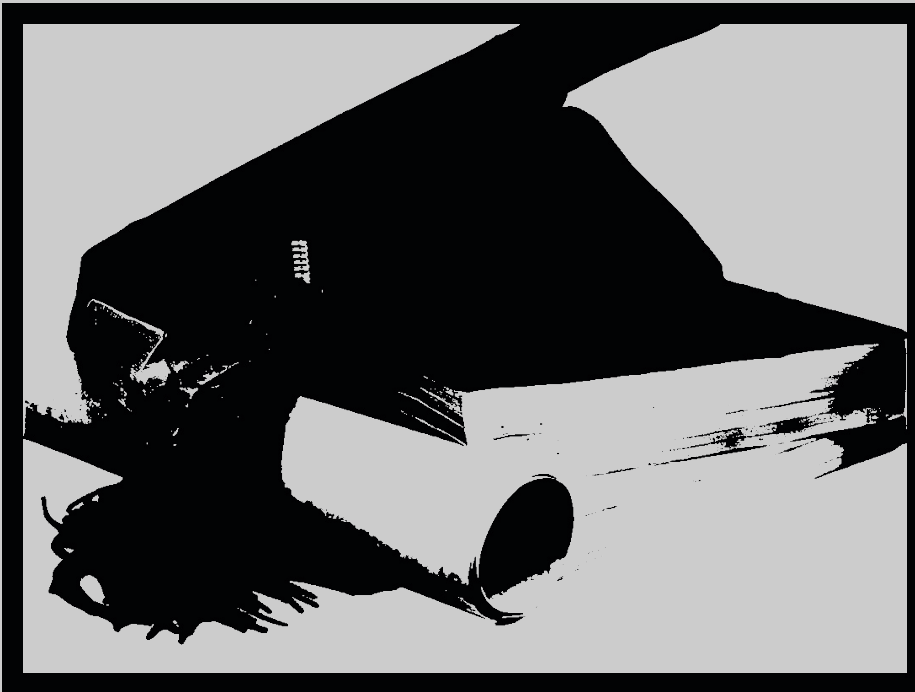
Een studentenraad die zijn verantwoordelijkheid niet neemt, kan dan enkel symptomatisch zijn van een studentengemeenschap die zijn verantwoordelijkheid naast zich neer legt. In dit geval, verhuizen we inderdaad best naar Gent. Een doctoraatsopleiding zullen sommigen onder u alleszins niet aan de ULB kunnen aanvangen. Onze 1-jarige masters uit de Humane Wetenschappen worden er immers niet meer erkend. Of hoe de splitsing van het onderwijsbeleid onderwijf al ver de grenzen van het pragmatische overschreden heeft en in de velden van het Belgisch surrealisme vertoeft. Prangende vraag: wat doet u in Brussel? Rector De Knop wist deze maal wel waar zijn verantwoordelijkheid lag.

Studentenvertegenwoordiging is ook politiek, laten we daar duidelijk over zijn. ◆

"Of hoe de splitsing van het onderwijsbeleid onderwijf al ver de grenzen van het pragmatische overschreden heeft en in de velden van het Belgisch surrealisme vertoeft."

Onderwijs; kort!

– Volgende een artikel in De Standaard van 16 februari over de verstokte spijbelaars van het Vlaams Parlement, zocht De Moeial ook de aanwezigheidscijfers voor de Plenaire Vergadering van de Studentenraad van de VUB op. Lastens het Huishoudelijk Reglement (art. 35) van de studentenraad is de aanwezigheid op plenaire vergaderingen een morele plicht, het lijkt echter dat de reglementering hierover niet al te nauw wordt opgevolgd. Raadpleging van de verslagen wezen uit dat de volgende raadsleden het vorige semester (3 vergaderingen) een aantal niet verontschuldigde afwezigheden op hun naam hadden staan: Jeremy Scheppers (2), Nigar Kahya (2) en Nils Callens (1).

– Leden van de Studentenraad van de VUB uitten op de Plenaire Vergadering van 17 februari hun ongenoegen over de oproep die verspreid was via de facebook-pagina van de VUB om deel te nemen aan de 'frietrevolutie'. Er werd getiteld aan het feit dat men dit netwerk gebruikte om op te roepen tot politiek-getinte betogingen. Rector De Knop steunde het initiatief wel vanuit zijn functie als rector.

– In de werkgroep studentenvoorzieningen van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) krijgt een voorstel om 'het systeem' van de inschrijvingsgelden aan te passen, meer en meer weerklank. Het tarief van de bijna-beursstudenten zou op die manier verdwijnen, zodat er nog twee

tarieven overblijven: beurs- en niet-beursstudenten. Beide tarieven hebben als basis een startkost van 70 euro, aangevuld met €0,50 per studiepunt voor beursstudenten en €8,50 euro voor niet-beursstudenten. In VVS wordt het voorstel argwanend bekeken: ongeacht de versoepeling van de toepassingsvoorwaarden voor beursstudenten, vrezen zij dat er heel wat studenten uit de boot gaan vallen door het verdwijnen van het bijna-beurstarief.

– De meeste masteropleidingen van de Sociale en Humane wetenschappen zullen overgaan naar een tweejarige masterstructuur (120 SP). Ook de Logopedische, Audiologische wetenschappen en de Sociologische Gezondheidswetenschappen zullen volgen. De exacte en biomedische wetenschappen zijn naar dit model omgevormd in het kader van de harmonisering van de universitaire opleidingen in Europa. Vorig jaar werd hierbij ook al een goedkeuring verstrekt door het Vlaams Parlement voor een dergelijke verlenging in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen, welke vanaf het academiejaar 2013-2014 uitgebreide masteropleidingen zullen aanbieden. Door een dergelijke gelijkshakeling zal het Vlaams Hoger Onderwijs zich aansluiten bij de evolutie in het Franstalige landsgedeelte.

– Op 26 maart organiseert de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) een nieuwe snelcursus

politiek in de vorm van een congres, met als thema de verhouding tussen hoger onderwijs en de arbeidsmarkt. Geïnteresseerden kunnen zich melden bij de fractievoorzitters van hun studentenvertegenwoordiging.

– Er beweegt wat bij de handel ingenieurs aan de VUB. Sinds 14 februari krijgen de eerstejaars handel ingenieur op de VUB een cursus Technologisch Ondernemerschap aangeboden. Het zou de eerste keer zijn dat een dergelijke cursus wordt aangeboden binnen een economische opleiding. Daarnaast wordt er ook het vak Ingenieurstechnieken en -processen geïntroduceerd.

– De Vlaamse Vereniging van Studenten vraagt aan de minister Smet om aandacht te besteden aan de stageproblematiek in de lerarenopleidingen. Van alle aanvragen zouden 30 tot 35 % geweigerd worden. VVS pleit voor een betere samenwerking tussen secundair en hoger onderwijs. Het gebrek aan stageplaatsen komt zowel voor in de professionele lerarenopleidingen aan hogescholen, als in de specifieke lerarenopleidingen aan de universiteiten van het land. Het is niet de eerste keer dat dit probleem zich stelt, maar door het verhoogde aantal inschrijvingen bereikt het een nieuw hoogtepunt.

– De European Students' Convention (ESC) vond van 15 tot 18 februari plaats in Boedapest. Samengevat staan de de Europese studentenvertegenwoordigers nog steeds achter het idee dat hoger onderwijs een publiek goed is en dus een openbare verantwoordelijkheid zou moeten blijven. De Budapest declaration legt de nadruk van het belang van studentenparticipatie op alle wetgevende niveaus. Binnen de Bologna-verklaring werd er studenteninspraak op alle institutionele vlakken beloofd, maar tussen droom en daad zit er een wereld van verschil.

– Een verhoging van de kosten van MIVB-abonnementen die jaarlijks in het kader van de actie Verover Brussel speciaal voor studenten worden aangeboden, staat in de steigers. In het begin van dit academiejaar werd er nog gezorgd voor 8000 MIVB abonnementen aan 45 euro. Leer er meer over in het eerste deel van ons dossier over Quartier Latin. (pp. 6 - 8)

(nb, jd & rc)

Bloemen noch kransen

Opinie

DOOR FLOR VAN DER EYKEN

Vlaanderen houdt van martelaars. De fascinatie met Bart Wellens, Yves Leterme en andere folkloristische figuren spreekt in dat opzicht boekdelen. De Wever is tegenwoordig uiteraard de martelaar-du-jour, de dappere ploeteraar die moedig blijft opboksen tegen de koppige Franstaligen. Vlaanderen ziet het en smult. Martelaars met zin voor melodrama en fotogenieke kindjes spelen nog op een ander niveau. En zo zijn we bij Marie-Rose Morel gekomen.

Het waren groteske taferelen die dit weekend uitgesmeerd werden in de nieuwsuitzendingen en op de voorpagina's van de krantenwebsites. Een met leeuwenvlag bedekte doods-kist, een de tranen wegslikkende Bart De Wever, een adorerende massa kerkgangers. Even leek het erop dat God de Vader zelf zou langskomen om zijn steun voor de splitsing van B-H-V te komen uitdrukken.

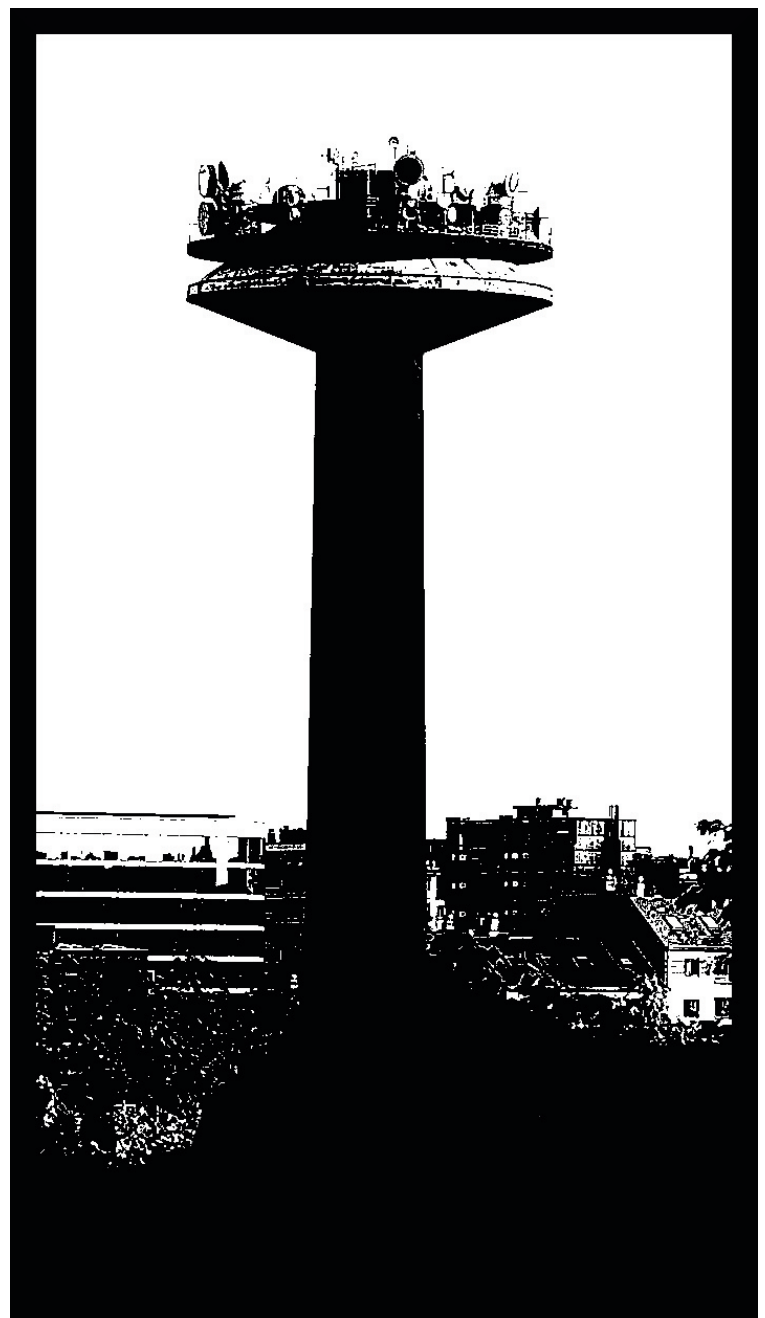
In een dergelijke context wordt iedere uitspraak die niet in schrijven valt in de nascente hagiografie van de Heilige Marie Rose van Antwerpen plots gepercipieerd als "zwaar over de schreef". Zo geschiedde het met een artikeltje dat op de website van de RTBF verscheen, waarin een journaliste zich verwonderde over het feit dat een extreem-rechtse xenofobe als Morel tegenwoordig blijkbaar tamelijk dicht bij de norm aan zit in Vlaanderen en op de aanwezigheid van 'mainstream'-figuren als de reeds genoemde De Wever alsook Leo Delcroix kan rekenen. Het is een terechte vaststelling, en zet opnieuw in vraag in welke mate het aanvaardbaar is dat de media BDW behandelt als een normale politicus, maar in de inhoud van de boodschap was niemand geïnteresseerd. Morel is dood dus moet er gehuild worden. Haar schadelijke gedachtegoed is van geen tel meer: een franskiljon die er om maalt.

Sterven in het openbaar is een legitieme keuze die Morel duidelijk gemaakt heeft. Dat valt haar niet kwalijk te nemen: indien de brede uitsmering van haar dood, met boekcontract en column in Het Laatste Nieuws er bij, haar enige troost heeft geboden in haar laatste maanden kunnen we dat enkel schitterend vinden. Men mag echter niet verwachten dat haar persoon, laat staan haar wereldbeeld om deze reden plots compleet immuun tegen ieder halfhartig spoor van kritiek zou kunnen worden.

Iedereen heeft recht op privacy, zeker in de dood. Een begrafenis als massaspektakel is echter een duidelijke keuze voor een afscheid in de publieke sfeer. Overigens lijkt het niet vergezocht te peneren dat Morel dankbaar zou geweest zijn om iedere controversale omtrent haar afscheidsplichtigheid: van haar verkiezing tot Miss Aardbei in 1993 tot haar dood vorige week is haar hele leven er op gericht geweest de spotlichten op zichzelf te richten. Als daardoor de rechten van iedereen die afwijkt van de blanke Vlaamse norm moesten sneuvelen of de reputaties van collega's moesten vertrapeld worden, dan was dat maar zo. Als er maar een publiek voor is. En voor communautair geladen melodrama is er altijd een publiek.

Natuurlijk is Morels dood op jonge leeftijd een tragedie op persoonlijk niveau. Maar wat zij en haar voormalige partijgenoten hebben aangericht in Vlaanderen is dat nog veel meer, op maatschappelijk niveau. Morel was waarschijnlijk meer bewogen door narcisme dan xenofobie i.v.m. de meeste van haar medestaanders, maar dat maakt de gevolgen er niet minder om. Bloemen noch kransen. ♦

"Een met leeuwenvlag bedekte doods-kist, een de tranen wegslikkende Bart De Wever, een adorerende massa kerkgangers. Even leek het erop dat God de Vader zelf zou langskomen om zijn steun voor de splitsing van B-H-V te komen uitdrukken."

In de wandelingen van Vlaanderens onderwijsinstellingen en -administraties, tot zelfs in de studentenvertegenwoordiging toe, gonst het van de geruchten. Sommige Vlaamse studentensteden zien Quartier Latin, de vzw die zich bezighoudt met de Brusselse studentenhuisvesting, als een voorbeeld, andere staan er kritischer tegenover.

De Moeial vond het de hoogste tijd om de situatie, in al zijn complexiteit, te schetsen. Er speelt zich heel wat af boven het hoofd van de VUB-student, waarvan hij zelden op de hoogte is, maar dat wel belangrijk is om de huidige toestand en de achterliggende belangen en gevoeligheden te snappen.

In dit deel de geschiedenis van Quartier Latin, toch voor zover de redactie grip kon krijgen op de gebeurtenissen in het verleden. Op onze website en in de volgende editie zal er voldoende aandacht besteed worden aan hoe de situatie er vandaag uitziet, met reacties van betrokkenen en beleidsmakers.

Verspreid over de zeven heuvels van Brussel – en even daarbuiten – heeft Quartier Latin zich in de loop der jaren gevestigd als huisvestingsdienst en onvoorwaardelijke gesprekspartner van de Vlaamse overheid. De vzw heeft zich dan ook ingekapseld in het beleid: de VUB-koten buiten beschouwing gelaten, maken VUB-studenten enkel aanspraak op een huurtoelage als hun kot ofwel eigendom is van een kotbaas die aangesloten is bij Quartier Latin, ofwel indien 'QLB' er zelf eigenaar van is. Neem daar de sterkte van de kotdatabase bij – in het land der blinden is één oog immers koning – en al gauw kan men besluiten dat Quartier Latin een sleutelpositie in het Vlaams-Brusselse beleid inneemt. Gespekt met onder meer het geld van studentenvoorzieningen en beheerd door afgevaardigden van de Nederlandstalige Brusselse hogeronderwijsinstellingen, zou dat een garantie voor succes moeten zijn. Niets is minder waar.

In de annalen van Vlaamse beleidsdocumenten valt de naam van Quartier Latin, dat gefinancierd

"Met minder werkingsmiddelen richten we ons naar het systeem zoals het bestaat langs de kant van de Franse Gemeenschap (met 50%-regeling, en een abonnement voor 100 euro), zij het met een noodzakelijke bovengrens van aantal abonnementen."

wordt door de Vlaamse gemeenschap en de Nederlandstalige Brusselse hogeronderwijsinstellingen een eerste keer in 1998, toen Brigitte Grouwels, toenmalig CVP-minister voor Brusselse aangelegenheden, haar beleid voor de periode 1998-1999 uitstippelde. Quartier Latin was toen nog een 'project' waarvan de mogelijkheden verder onderzoek verdienden, en dat kon putten uit een pot van 34,6 miljoen frank om *"de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te bevorderen"*. Overigens maakte ook een filmproject aanspraak op die pot, en dat *"ter promotie van Brussel als woonstad en studentenstad"*. (Wie de film in zijn bezit heeft, mag de redactie altijd een seintje geven, *nvdv*.)

In 1999 nam Bert Anciaux de Brusselse portefeuille van Grouwels over. Het was onder zijn bewind dat Quartier Latin zich helemaal zou settelen als belangrijke middenveldactor. Zo sprak Anciaux in 2005 over de met Quartier Latin gezamenlijk aangenomen uitdaging om *"van Brussel de studentenstad van de 21ste eeuw te maken (sic)"*. Anciaux, die van 1999 tot 2009 Brusselminister was (met een cesuur van een jaar tussen 2003 en 2004), brandde van ambitie en Quartier Latin won aan slagkracht, met projecten als het Brussels International Student Centre en de aankoop van het pand Spaarlaken. In het financieel relanceplan, dat dateert van december 2009 en dat de redactie kon inkijken, zijn ze, onder meer, allebei aangemerkt als verlieslatend.

Geflopt hotel

Het Brussels International Student Centre (BISC) is een pand gelegen aan de Bischoffsheimlaan, naast het Vlaams Audiovisueel Fonds en vlakbij concertzaal Botanique en de Finance Tower. In 2004 kende Anciaux via het Brusselfonds 100.000 euro toe voor de projectontwikkeling van een *"internationaal studentencentrum"*. Het

Brusselfonds dateert van 2001 en diende als compensatie voor de Vlaamse Brusselaars voor het verdwijnen van het kijk- en luistergeld in het Vlaamse gewest. Inmiddels, nadat het kijk- en luistergeld ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is opgeheven, doet het dienst als 'impuls' voor specifieke projecten gericht naar de Vlaamse Brusselaars. Quartier Latin ontvangt zo jaarlijks 220.000 euro (komende van 120.000 euro in 2004, via 145.000 euro in 2007 tot de huidige 220.000 sinds 2009). Het is bijvoorbeeld ook het Brusselfonds dat jaarlijks een bedrag reserveert voor het 'bijna gratis openbaar vervoer': zo waren er van 1 augustus tot 31 oktober 2010, 8000 MIVB-abonnementen beschikbaar aan €45. Maar hierover later meer.

Terug naar het BISC. Dat opende in september 2006 de deuren en richtte zich, naast buitenlandse studenten die drie maanden tot een jaar in ons land verblijven, via een hoteldienst ook op studenten die maar enkele dagen tot twee weken onderdak zochten. Eén jaar later, in september 2007, werd die hoteldienst afgebouwd, en dat *"wegens commerciële redenen"*. Financieel en logistiek niet te bolwerken, dus. De vraag is of dat dan niet eerder ingecalculiseerd had kunnen worden.

In ieder geval ging het met BISC steil bergaf. Wat dat betreft is er een zekere correlatie tussen de neergang van BISC en de vermeldingen in de beleidsbrieven van Brusselminister Anciaux. Daar waar hij er in 2006 nog vijf volledige paragrafen aan wijdde, werd BISC een jaar later slechts in één alinea aangestipt, om in 2008 niet meer voor te komen in de beleidsprioriteiten. Tot Pascal Smet, die samen met de functie van Brusselminister in 2009 de verliespost BISC had geërfd van Anciaux, aan de alarmbel trok: *"De structurele oorzaken van de financiële problemen van de vzw Quartier Latin moesten namelijk worden gezocht bij de exploitatie van het internationaal studentenhotel"*

Dossier : Quartier Latin

BISC.”

Reden genoeg voor minister Smet, om een eenmalige kredietverhoging van 200.000 euro aan Quartier Latin toe te kennen, en hij drong er op aan dat de partnerinstellingen eveneens hun ledengeld zouden verhogen. Zelfs in het relanceplan dient de schade vooral beperkt te worden: *“Echter is het nagenoeg onmogelijk om BISC break-even te maken. Indien echter BISC voor Quartier Latin een grotere promotionele return kan geven en een antwoord biedt op de huisvestingsvraag van de internationale student, kan een beperkte verliespost aanvaard worden binnen de begroting.”* Opnieuw de vraag: in welke mate is nog te aanvaarden dat een project als het BISC, dat zelfs Smet al betiteld heeft als een *“mislukte exploitatie”*, verlieslatend is?

Het relanceplan van december 2009 was niet de eerste stap om het BISC nieuw leven in te blazen. In het tweede semester van het academiejaar 2008-2009 kampte het met leegstand en wanbetaling, naar verluidt het risico van een internationaal studentenpubliek. Er werd toen al gepoogd om het verlies op te vangen, door een deel van het gebouw te onderverhuren aan het Vlaams Audiovisueel Fonds, dat naast het BISC is gevestigd, maar ook dat kon de pijn van het Brussels International Student Centre niet verzachten. De onderverhuur maakte deel uit van het eerste herstelplan. Ook aanwezig in dat to-do-lijstje: schuldherschikking,

ledengeldverhoging, kredietverlenging en -verhoging. In juli 2009 werd zelfs de subsidie voor de actie 'Verover Brussel' aangesproken ten belope van 126.000 euro om betalingsverplichtingen na te komen. En ten aanzien van de Erasmushogeschool was QLB in december 2009 nog 36.000 euro schuldig voor de huur van het gebouw aan de Dansaertstraat 123.

Wanneer Smet stelt: *“De reden waarom er een probleem is, ligt juist bij het BISC. Op zich is er niet echt een probleem met de werking van Quartier Latin”*, rijst ook de vraag of er geen causaal verband is tussen beide.

Spaarlaken

Nog in Anciaux' beleidsbrief van 2006-2007: *“In het najaar van 2006 opent het gebouwencomplex in de Lakenstraat/Spaarstraat haar deuren met 34 units. In 2003 werd voor de verwerving en inrichting ervan 1.000.000 euro toegekend aan Quartier Latin via het Vlaams Brusselfonds.”*

Drie jaar later moet de euforie wijken voor de bittere realiteit: er moet 'gedesinvesteerd' worden om de schulden af te bouwen, en in het relanceplan zijn ze het pand, Schaarlaken, liever kwijt dan rijk en overweegt men een gedeeltelijke of volledige verkoop van Schaarlaken: *“Quartier Latin stoot haar vastgoed af om kapitaal vrij te maken voor*

het aflossen van de schulden en nieuw vermogen aan te trekken.” Er worden drie opties opengelaten: de eerste is een 'sale-and-rent-back-constructie', waarbij Quartier Latin voor een langdurige periode (15 à 20 jaar) de exploitatie zou behouden.

Optie twee bouwt verder op de eerste mogelijkheid, maar gaat nog een stap verder: het studioplatform wordt afgestoten van de voorbouw aan de kant van de Spaarstraat, en zou zo niet meer dienen voor studentenhuusvesting. Concreet zou die ruimte dan heringericht worden, bijvoorbeeld als loft, en definitief worden verkocht. Een derde mogelijkheid die opengelaten werd, is enkel het studioplatform te verkopen, zoals vermeld in de tweede optie. Wat er ook van zij, op de website van Quartier Latin staat er nog steeds een pand aan de Spaarstraat dat aangemerkt is als eigendom van de vzw, maar met een capaciteit van 21 studio's. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

VLOPHOB en de fusie

In 2008 zag het Vlaams Overleg Platform Hoger Onderwijs Brussel, oftewel VLOPHOB, het levenslicht. Doel van die vzw is, volgens haar statuten, het bevorderen van het structurele overleg tussen de Brusselse Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen en relevante

Dossier : Quartier Latin

initiatieven nemen die dat onderwijs ten goede komen. Met andere woorden: Quartier Latin kreeg er een broertje bij in het middenveld, dat eveneens middelen toebedeeld krijgt uit het Brusselfonds. Zo organiseerde het overlegplatform in het begin van dit academiejaar Brussel Brost, op de Materialenkaai, vlakbij het Kaaitheater. Ondanks niet onaardige namen (The Opposites, Willie Wartaal, School is Cool,...) en het vroege aanvangsuur (15u), kwamen er, mede door het druilerige weer, slechts 2400 jongeren opdagen om de start van het academiejaar te vieren. Waren het echter de weersomstandigheden die een grotere opkomst in de weg stonden, of de ietwat verdoken locatie?

VLOPHOB hangt dus af van het Brusselfonds, en dan moeten we – zoals al vermeld – ook de actie van het 'bijna gratis openbaar vervoer' van naderbij bekijken. De actie is inmiddels herdoopt geworden tot 'Verover Brussel' en put jaarlijks 1,046 miljoen euro uit het Brusselfonds. Hiermee wordt dan de kost van een x-aantal abonnementen gedrukt tussen 1 augustus en 31 oktober. Bij de opstart van dat project in 2003, bedroeg de kostprijs van zo'n Verover Brussel-abonnement nog €10, inmiddels €45.

Uit een nota van de klankbordgroep over het beleid van het Overlegplatform blijkt dat de actie Verover Brussel in 2011 zal ophouden te bestaan en geïntegreerd zal worden in VLOPHOP. De specifieke middelen uit het Brusselfonds die dus oorspronkelijk bedoeld waren voor Verover Brussel, zullen dus gereserveerd worden voor VLOPHOP, dat dus in de toekomst (eventueel) zal instaan voor het drukken van de kost van (een bepaald aantal) MIVB-abonnementen.

De toekomst van het 'bijna gratis openbaar vervoer' ziet er dus steeds minder rooskleurig uit. Te meer omdat de nota melding maakt van een eventuele prijsstijging: *“Met minder werkingsmiddelen richten we ons naar het systeem zoals het bestaat langs de kant van de Franse Gemeenschap (met 50%-regeling, en een abonnement voor 100 euro), zij het met een noodzakelijke bovengrens van aantal abonnementen.”* Of dit daadwerkelijk betekent dat de gedrukte prijs begin volgend academiejaar inderdaad meer dan verdubbeld zal zijn, valt af te

wachten, maar een status-quo van de abo's aan €45 lijkt onwaarschijnlijk.

Quartier Latin: quo vadis?

Intussen ligt er nog een fusie in het verschiet: *“In 2011 voegen, ook op vraag van de overheid, Quartier Latin en het Overlegplatform hun werking samen tot één slagkrachtige, professionele, proactieve organisatie, met kennis van het Brusselse speelveld en uitgerust met een communicatiestrategie waarmee we de markt op kunnen om onze stakeholders te bespelen. Missie: het Vlaams hoger onderwijs in Brussel versterken – waarbij versterken zowel promoten, uitbouwen en zichtbaar maken inhoudt. De fusie wordt gerealiseerd in de eerste jaarthelft van 2011,*

waarbij een nieuw beleidsplan en een nieuwe beheersovereenkomst met de overheid wordt gesloten.”

De preciaire financiële situatie van Quartier Latin indachtig, wordt het uitkijken naar hoe die nieuwe vzw zijn focus gaat vestigen op mobiliteit en studentenhuysvesting, en in welke mate de middelen over de twee beleidsdomeinen verdeeld zullen worden. In ieder geval, het relanceplan van Quartier Latin poogt de scheve situatie weliswaar recht te trekken, QLB is nog verre van gezond. ♦

In de volgende editie: kwaliteitslabels, reacties van betrokkenen en beleidsmakers, en last but not least: een blik op de toekomst.

Bernard Van Orley, naar wie het BISC intussen hernoemd is.

Europa, gij hoer!

Europa als schaamlapje voor het Vlaams-Nationalisme

DOOR NATHANIËL BOVIN

W e zijn dan wel aan de ultieme ronde regeringsonderhandelingen toe, het blijft een bevreemdend schouwspel. Haast even van-realiteitszin-verstoken is het intellectuele gedrocht dat de voorbije onderhandelingen opnieuw door Vlaamse denkers werd opgevoerd: de Europese gedachte als verzekering tegen een provinciaal Vlaanderen. U heeft het waarschijnlijk al vaker gehoord, België zal verdampen tussen de regio's en Europa. We kunnen ons afvragen in welke mate dit idee behoort tot de mogelijkheden, nu Europese eenheid zelf in vraag gesteld wordt op allerlei fronten. Men leest er de buitenlandse pers maar op na, waar de Belgische pers ook al wel eens als rabiaat Eurofiel wordt omschreven. De Europese gedachte is in weinig landen zo aanvaard als hier, met het merkwaardige gevolg dat zelfs zij die op volkssoevereiniteit hameren, niet zelden een obligatoire knieval maken voor de Europese gedachte. Een schizofrene houding, surrealistisch haast.

In Knack kon men bijvoorbeeld een diepte-interview met Jean-Pierre Rondas lezen, bekend van cultuurzender Klara. Saillant detail: op de bijbehorende foto prijkte de man in vol ornaat, een Europees vlagje onder de obligatoire Vlaamse leeuw gespeld. Na het lezen van het interview, was het echter moeilijk om de indruk te negeren, dat dit Europese symbool enkel de rol speelde van een verleidelijke pin-up. De obligatoire internationalistische frase ten spijt. Europa, gij hoer.

Rondas wist ons immers te bekennen dat hij, zowaar, internationalist was. Al is Euroscepticisme natuurlijk in onze contreien eerder beperkt tot een rabiaat groepje verzuurden welke niemand in verband wenst te brengen met hagiografisch verantwoorde figuren. Enkele goed gevulde bladzijden verder wist Rondas ons ook de volgende wijsheid mee te delen: politiek kan best – nee, eigenlijk enkel – op Vlaams niveau gevoerd worden. Het idee van een Europese, democratische politieke ruimte lijkt ineens wel zeer ver weg. Stelt zich de vraag; kan de Europese gedachte de bittere 'Vlaamse ontvoogding' – deze kampt momenteel met wat begripsverwarring – overleven?

Europa kent immers vele problemen die België ook kent, en vreemd genoeg gelijklopende problematieken waar men uit Vlaamse hoek weinig over hoort. U bent waarschijnlijk al vertrouwd met de argumentatie rond het Belgisch democratisch deficit: een Vlaming heeft meer stemmen nodig voor zijn zitje – postje in het jargon – dan een Waal. Over het Brusselse zwijgen we zedig. Vraag: als we deze logica op Europa toepassen, moet België dan niet fors beginnen inleveren? Laat staan een eventueel onafhankelijk Vlaanderen. Een Belgisch Europarlementariër heeft immers maar om en bij de helft van de stemmen nodig om zijn zitje in het Europese halffrond te verzekeren vergeleken met een Duitse Europarlementariër. Oh, de schande! De Amerikaanse Staat is dan eigenlijk in hetzelfde bedje ziek, vergelijk de verkiezing van senatrice Barbara Boxer (Californië, 5,218,441 stemmen, 52%) met die van senator Chris Coons (Delaware, 174,012 stemmen, 56%).

Nog een vraag als men Europa er bij wilt sleuren; hoe komt het dat de N-VA kopstukken op Belgisch niveau net niet ziek worden als ze met Van Besien aan tafel moeten aanschuiven, terwijl ze op Europees niveau vrolijk Cohn-Bendit – nomdedju! - als hun fractieleider dulden? De Wever is nooit gespeend geweest van een vrolijk anti-68 gevoel, het kan dus verkeren.

Het begrip democratie blijkt hier dan toch rekbaarder te zijn voor onze Goede

Vlamingen™ dan we gewoonlijk aannemen. In Vlaamsche middens is de democratie onderwijl verworden tot een goedkoop equivalent van de dictatuur van het proletariaat. Met een obligatoire herdefiniëring van het begrip 'proletariaat', dat spreekt. Het Vlaamse werkvolk, natuurlijk. Geen profitaatswalen en/of vreemdelingen gewenst. Het discours op dit vlak wordt momenteel haast rechtstreeks van Sarko's campagne van 2005 gekopieerd. Liefst ook niet al te veel van die wereldvreemde-linkse-subsidie-intellectuelen. Die verstaan de werkmens al lang niet meer. Zal ze leren, de hand bijten die ze voedt.

De dictatuur van het gezond verstand is in volle opmars, nog even en na de verlaagde inkomstenbelastingen vliegen de gebraden kiekens ons in de mond, *mais oui monsieur*. Al zullen die na het afschaffen van de CAP – nog zo'n subsidiejunkie – waarschijnlijk ingevoerd worden uit Brazilië.

Eerlijker zou zijn om die Europese vlaggen van de Vlaamsche bühne te weren. Europa mag dan wel een vrouw van lichte zeden zijn - en wie bezingt deze *niet* graag? - het is daarom nog niet geoorloofd om haar volop te verkrachten voor eigen gewin. Het is niet omdat Zeus het deed, dat Bart zich aan hem moet spiegelen. Bart mag dan wel God in Vlaanderen zijn, de Muur van Geraardsbergen is de Olympus niet. ♦

"In Vlaamsche middens is de democratie onderwijl verworden tot een goedkoop equivalent van de dictatuur van het proletariaat."

Ernst Haas (1921-1986)

*Pionier in de kleurenfotografie**

DOOR JEROEN DERKINDEREN

Als kind wilde Ernst Haas schilder of ontdekkingsreiziger worden; Haas zag de fotograaf als soort van een overhaast schilder, overweldigd door constant veranderende indrukken. Om de wereld vast te leggen reisde Haas de aarde rond met zijn fototoestel, maar inspiratie putte hij uit de schilderkunst. Hij was een van de meest innoverende en polyvalente fotografen van zijn tijd. Meer dan al was hij pionier in de kleurenfotografie en exploreerde hij de limieten hiervan, al blonk hij evengoed uit in zwart-wit. Naast Henri Cartier-Bresson en Robert Capa was Ernst Haas een van de groten bij Magnum. Een fotograaf buiten kijf.

Kleur brengen in zwart-witfotografie?

Zesentwintig was hij, toen hij faam verwierf met een fotografisch essay over thuiskomende oorlogsgevangenen in Wenen, zijn geboortestad. In dit werk toonde Haas reeds een bijzondere gevoeligheid om zijn onderwerp te benaderen. Op een haast oprechte manier fotografeerde hij alle ervaringen en emoties die rond de thuiskomst van de mannen hingen. Toen Robert Capa, gevierd oorlogsfotograaf, dit werk zag, nodigde Capa Haas uit bij Magnum – een fotografencoöperatieve. Ernst Haas zou er tot zijn dood voor blijven fotograferen, als freelance fotojournalist. Haas werkte voornamelijk met Rolleiflex en Leica – degelijk materiaal, neemt u dat van mij aan.

Ernst Haas begon te experimenteren met kleurenfotografie tussen 1949 en 1952. Hij werd samen met een handvol anderen de voortrekker van de kleurenfotografie. Hij vestigde zich in New York en in zijn eerste gepubliceerde kleurenessay fotografeerde Haas een ode aan deze stad, *The Magic of the City* getiteld. Zwart-witfotografie werd en wordt door vele fotografen als meer indringend en intens gezien dan kleurenfotografie, omdat er meer aandacht wordt gelegd op het onderwerp zelf. Ernst Haas zag zwart-wit en kleurenfotografie als verschillende middelen om verscheidene zaken uit te drukken. Van theorieën over kleurenfotografie moest Haas niets hebben, ze waren volgens hem te veel tijdsgebonden. Ernst Haas raadde zijn studenten aan om theorie te gebruiken, om het nadien te vergeten.

Haas zei dat zwart-witfotografie voor hem gelijk stond aan de naoorlogse jaren, sterker zelfs, de grijze jaren. Met kleurenfotografie wilde hij een

nieuw begin vieren. *“The world wanted to be rediscovered”,* tal van magazines zagen het licht en de wedergeboren fotograaf maakte van de wereld zijn canvas. Haas deed niet alleen aan fotojournalistiek in kleur, hij verhief kleurenfotografie tot een ware kunstvorm. *“I still respect both forms . . . But having the possibility to express a world in color through color; I was searching for a composition in which color became much more than just a colored black and white picture.”*

Ernst Haas draaide weg van de klassieke

fotojournalistiek, al beheerste hij de stiel goed. Met de jaren werd zijn werk abstracter, al had Haas' vroege werk ook al enkele abstracte trekjes. Ernst Haas verkende het metaforisch potentieel van kleurenbeelden. In een essay zegt fotografe Inge Bondi: *“He was interested in the super-reality of dreams. To achieve this he gave commonplace objects and silhouettes new meaning. A reflection brought home the hidden depths underlying a conventional urban storefront; torn posters peeling off buildings shaped themselves into an art gallery.”* Haas zag de hem omringende wereld zoals hij die wilde

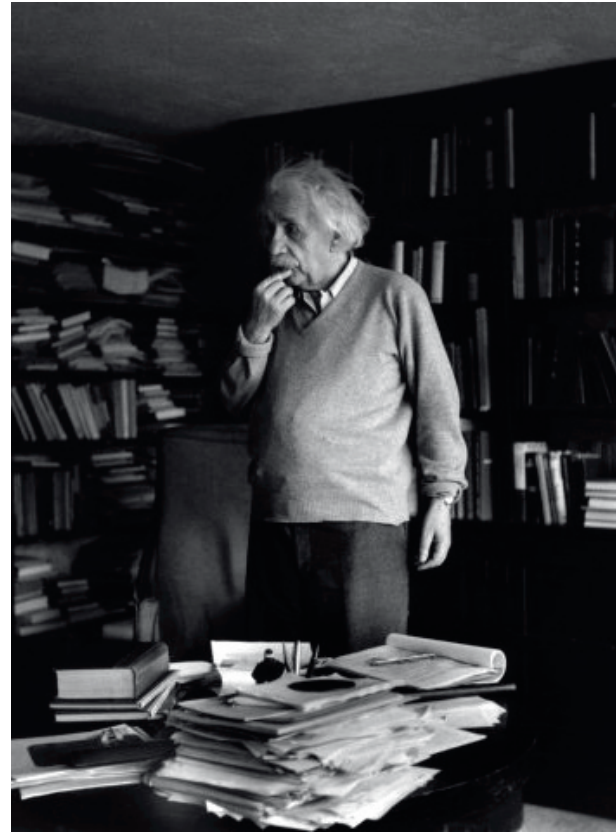
“In muziek, zo redeneerde hij, herinner je je een melodie en niet één noot, in fotografie moest dit niet per se anders zijn.”

Bali, 1956

Wenen, 1946-1948

Albert Einstein, Princeton, NJ, 1951

zien. Ook gebruikte Haas kleurenfotografie om bewegingen vast te leggen, meer dan punctuele momenten. In muziek, zo redeneerde hij, herinner je je een melodie en niet één noot, in fotografie moest dit niet per se anders zijn. In zijn beroemd geworden reeks over stierengevechten werden de matadores en stieren tot leven gebracht.

De wereld volgens Haas

Haas excelleerde in verschillende genres, zijn portretreeksen van Marilyn Monroe of Einstein zitten in het collectieve geheugen gebrand. Overigens, het lijstje van 'groten' die voor zijn lens stonden is behoorlijk lang. Haas bracht in *The Creation* (1971) – tevens het meest verkochte kleurenfotoboek van zijn tijd – de schepping van de aarde tot leven, De Genesis. Flora en fauna wist hij op verbluffende wijze vast te leggen. Zijn oog legde landschappen bloot en Haas deed zelfs aan luchtfotografie. Elk genre dat hij benaderde, deed hij op pakkende wijze.

Beter bekend bij het brede publiek is *In America* (1975), waar hij de States voor het tweehonderdjarig bestaan van zijn adoptieland in al haar mogelijke facetten vastlegde. De beelden in dit boek zijn iconisch en bouwden een deeltje van onze hedendaagse visie van de Verenigde Staten

van 40 jaar geleden. Het Amerika van grote wagens en reclameborden, maar ook van de Native Americans. Bij momenten was Haas' werk impressionistisch. Hij wist het Mahayana Boeddhisme in *Himalaya Pilgrimage* (1978) op een intuïtieve manier in beeld te brengen. Haas was overal op zoek naar heilige plaatsen en rituelen. Schrijven in India, dansen op Bali. Het sacrale boeide hem, zeker in zijn latere werk.

Cowboys met ruitjeshemden

Het mag dan ook niet verbazen dat deze pionier in 1962 geëerd werd in het MoMa; Haas was de eerste om een retrospectieve te krijgen – in de kleurenfotografie welteverstaan. In 1958 al stond Haas in het lijstje van tien grootste fotografen voor *Popular Photography Magazine*, verkozen door een jury van 253 eminenten uit de kunstwereld en de journalistiek. Jaarlijks kreeg Haas prijzen en erkenningen allerhande, de prestigieuze Hasselblad-award kreeg hij in 1986.

Ernst Haas zat overigens niet stil. Buiten zijn opdrachten en reizen was Haas regisseur, directeur van American Society of Magazine Photographers, actief binnen Magnum, adviseur voor Geo en Stern. Al was Haas freelance fotograaf, hij schoot ook reclamecampagnes voor

Volkswagen, Chrysler en misschien beter bekend: de Marlboroseries van de jaren '70. Het Marlboro van het warme, zanderige zuiden met mannen in ruitjeshemden en jeans werd door Ernst Haas gecreëerd.

Als een huwelijk tussen mens en machine vormde fotografie voor Haas de brug tussen kunst en wetenschap. Ernst Haas had een poëtische, zachte manier om zijn onderwerpen te benaderen; hij had een bijzonder gevoel om bepaalde zaken in beeld te brengen. Een soort van verstopte eenvoud siert de meeste van zijn werken. Een fotograaf zeker het herinneren waard. ❖

Bronnen:

<http://www.ernst-haas.com/>

Inge Bondi, "Biographical Essay"

A. D. Coleman, "A Painter in a Hurry: The Photography of Ernst Haas"

* Omdat De Moeial in zwart-wit uitkomt, werden enkel zwart-witbeelden van de fotograaf uitgekozen.

Week van de verlichting

Daar zou ik dan weer een essay over kunnen schrijven ...

DOOR JAKOBUS MONTEYNE

Van 4 tot 9 april vindt de week van de verlichting plaats op onze alma mater. Een week vol activiteiten en zeker de moeite om deze activiteiten alvast eens te bekijken op de desbetreffende website: (www.weekvandevertlichting.be of www.wvdv.be). Aan deze week is een essaywedstrijd gekoppeld waarin we u allen uitdagen uw gedachten neer te pennen over “vrijdenken als maatstaf”. Ikzelf laat u alvast genieten van mijn hersenspinsels.

De schoonheid in het vrijdenken is de vrijheid dat hierbinnen ligt. Uiteindelijk bent u vrij om alle gedachten, alle bedenkingen en alle tijdgebonden ideeën te delen door in dialoog te treden. Zoals Plato en Socrates al een tijdje voor mij de idee opperden dat dialoog de schijnwerper verdient, zo vind ik deze dialoog het middel bij uitstek van de vrijzinnigheid. Een dialoog laat toe om kennis te vergaren, tegenstellingen te ontdekken en zo steeds de mening te herzien. Na elk vraagteken komen er andere vraagtekens (geen uitroepetekens zoals de VUB bij het begin van mijn studies als slogan had). Deze vraagtekens leiden naar de eeuwige zoektocht in een duale wereld. Is er wel een antwoord/waarheid?

Het antwoord hierop is de uitspraak, wat men kan zien als een opdracht enerzijds en een te scepticisme anderzijds, van René Descartes: “Cogito ergo sum” (“Ik denk, dus ik ben”). Daar deze bewoording uiteindelijk geen antwoord biedt, kan dit ideaal naast vrijzinnigheid worden geplaatst. Wat is vrijzinnigheid voor mij: “Alles, maar ook niets”. Doordat de grondslag van echte vrijzinnigheid erin bestaat dat men vrij is om te denken wat men wil, althans binnen zekere wetenschappelijk bewezen zaken (maar zonder er een dogma aan te koppelen), bestaat er geen enkel vrijzinnig gedachtegoed. De basis van vrijzinnigheid is een pluralistisch gedachtegoed. Daardoor kan men enerzijds stellen dat vrijzinnigheid niet bestaat en dat de gecreëerde zuil van de vrijzinnigheid zijn eigen grondslag miskent.

Daarentegen “alles”, wat niet ongewild op dezelfde hoogte staat als “ik denk”, is de opdracht om te onderzoeken, zich steeds in vraag te stellen en daarmee te zoeken naar een kortstondige waarheid. Kortstondig door de verplichting steeds weer deze waarheid af te tasten. Uiteindelijk komt

men dan ook weer bij Descartes die bij de enige basis van het leven verwijst naar de twijfel. De twijfel over al wat men voor waarheid zou kunnen aannemen en daarbinnen ook de twijfel over zichzelf.

“ De paradox blijkt juist de opdracht in een vrijzinnig leven te zijn. Het balanceren op het tweesnijdend zwaard.”

Vooraleer we een vrijzinnig gedachtegoed kunnen ontwikkelen, moeten we eerst de spiegel doorbreken van onze geest. Onze zienswijze over de wereld is gekleurd. De bagage die we meenemen in de wereld, zal onze gedachtegang steeds beïnvloeden. We moeten dan ook ons eigen geest, of spiegel “inspecteren, repareren en oppoetsen” (Rorty en Spinoza). Met andere woorden moeten we steeds onszelf in vraag stellen. Dit leidt tot een paranoia waarin we niets als waarheid kunnen aannemen en steeds door deze twijfel mogelijke waarheden ontwaarden. Is het brengen van een gedachtegoed dan enkel voor de mensen die voldoende narcistisch en egocentristisch zijn opgesteld? Is dit brengen van een gedachtegoed dan niet “de eerste steen”?

Deze radicale twijfel zou niet toelaten om een

dialoog tot stand te brengen en ondergraaft met andere woorden de kracht van de vrijzinnigheid. Het is juist een opdracht om deze dialoog mogelijk te maken, om alzo de vrijzinnigheid te kunnen beleven. Ook zal deze dialoog het mogelijk maken om zichzelf en de eigen spiegel beter te inspecteren. Men kan zich het best ontdekken in de weerspiegeling van zichzelf door de ogen van de andere. De paradox blijkt juist de opdracht in een vrijzinnig leven te zijn. Het balanceren op het tweesnijdend zwaard.

Toch wens ik nog even stil te staan bij deze gekleurde visie op het leven. Niet enkel de opvoeding blijkt daar een rol te spelen, maar ook de genen die een mens bezit. Vooraleer ik verder ga, wens ik meteen te verduidelijken dat het ene, het andere niet uitsluit. In het boek *De gesel van Darwin* van Mathieu Snyckers wordt de nadruk gelegd op de genetische dwang van “*Survival of the fittest, survival of the strongest*”. Deze overlevingsideologie was vroeger vervat in het winnen van een gevecht op leven en dood. De overleving in de hedendaagse wereld is niet degene van een duel of het wanhopig zoeken naar voedsel (althans in de westerse wereld), maar eerder een wederkerig vertrouwen in het naleven van de wetten en voornamelijk de verkeersregels. Hierdoor kent de overlevingsdrang een verschuiving naar statusdrang en het bijhorende consumptiepatroon.

Te denken valt aan de rijke burgers, waar er een enorm belang is aan status. Het mooiste schilderij, de beste antiek en de royaalste feestjes vol overgewaardeerd voedsel. Gewoon omdat ze de wereld willen tonen dat ze de mogelijkheid hebben om met geld te smijten. Niet dat ik enigszins de economische waarde van het hierdoor gecreëerde feodaal systeem wil onderschatten, toch wil ik zeggen dat dit niet meer van deze tijd is. Erger is de onkunde van de middelmatig verdienende burger om met geld om te springen, wat mede tot de hedendaagse crisis heeft geleid (cfr. Griekenland). De bedrijven spelen er gretig op in dat de bevolking steeds de drang heeft om zich status aan te meten. Uiteraard komt daar de discussie naar boven dat het individu zichzelf moet beschermen tegen zulke wanpraktijken.

Naast het consumptiepatroon, klaag ik nog één zaak aan in dit werkstuk, met name de overbevolking (cfr. De ogen van de panda van Etienne Vermeersch). Ik pleit voor een geboortebeperking in heel de wereld. Deze semiconroversiële uitspraak dient zeer genuanceerd te worden. Uiteindelijk is dit enkel mogelijk indien hiervoor voldoende garanties worden geboden, waaronder de voorziening in voorbehoedsmiddelen. Misschien een project voor de volgende Music For Life waardoor men eens een preventieve oplossing zou kunnen aanbieden (cfr. actie in Amerika op oudejaarsavond door het uitdelen van condooms ten voordele van uitstervende dieren). Ik wens ook te verduidelijken dat ik niet de pracht van een geboorte aan de mensen ontgun. Ik pleit enkel voor een geboortebeperking van 2 kinderen per koppel. Hierdoor dijt men de overbevolking in. Tevens zal er een uitzonderingsregeling moeten komen om staatlozen tegen te gaan en regelgeving aan te passen aan de realiteit (bvb. Wat met echtscheidingen? Wat is de definitie van koppel?,...). En ja, we zullen dan nog langer moeten werken.

Een ander probleem ligt bij de kweekvijver van de imperialistische religies. Het geloof, dat allang zijn werkelijke waarde heeft verloren, stelt voor om zoveel mogelijk volgelingen te produceren om alzo zeker te zijn van hun indoctrinaire ideëverspreiding. Is het niet tijd om de religie te appreciëren voor de taak die het heeft gedaan in het verleden om van een chaotisch systeem een geordende samenleving te creëren. Het toepassen van delen van de religieuze teksten (andere delen gaan zelfs zover dat genocide niet geschuwd wordt) in de hedendaagse samenleving is overbodig door de ethiek die schuilt in de mens. Ik verwijs hier uitdrukkelijk naar de ethiek die men vindt in de mens om niet te vervallen in het dual burgerschap door wetten zoals baron D'Holbach schreef.

Maar daar zou ik dan weer een essay over kunnen schrijven...

Week van de verlichting

Essaywedstrijd – www.wvdv.be

Vrijdenken als maatstaf

Een pleidooi voor een assertief en kritisch vrijdenken

Het doel van deze essaywedstrijd is op zoek te gaan naar een pleidooi voor een assertief en kritisch vrijdenken. Vrijdenkers streven naar inzicht en naar waarheidsvinding, ze laten zich uitsluitend leiden door logica en door wetenschap en verzetten zich tegen dogma's en autoriteitsgeloof. De laatste tijd komt dit gedachtegoed echter meer onder druk te staan.

Essentieel voor de vrijdenker is het kunnen uitspreken van kritiek tegen dogma's en onwaarheden. Wanneer vrijzinnigen zich bijvoorbeeld openlijk uitspreken tegen bepaalde dogma's, of gedragingen die hieruit voortkomen, stoot dit maar al te vaak op onbegrip. Als gevolg hiervan dreigt het vrijdenken een defensieve houding aan te nemen, neigt de vrijdenker ertoe zich te verantwoorden voor zijn gedachtegoed en slaagt hij er niet meer in om openlijk een kritische houding aan te nemen.

Deze essaywedstrijd beoogt diegene aan te spreken die overtuigd zijn van de kracht van een assertief en kritisch vrijdenken. Deze wedstrijd wil diegenen die beseffen dat het vrije denken, en de vrije kritiek die in het verlengde hiervan ligt, onontbeerlijk is voor de vooruitgang van de samenleving, aansporen om in hun pen te kruipen en te pleiten voor een assertief, kritisch en complexloos vrijdenken. Een vrijdenken dat met een rechte rug frontaal haar uitdagingen tegemoet treedt. Dit gedachtegoed verdient immers een permanente profilering van diegenen die beweren deze ideologie in hun hart te dragen.

Schrijf een essay en stuur dit voor 15 maart 2011 door. Alle info en reglement op www.wvdv.be

De Week van de Verlichting is een initiatief van - onder auspiciën van de Unie Vrijzinnige Verenigingen vzw

In het kader van de 'Week van de Verlichting' wordt een essaywedstrijd georganiseerd. Het doel van deze essaywedstrijd is op zoek te gaan naar een pleidooi voor een assertief en kritisch vrijdenken. Vrijdenkers streven naar inzicht en naar waarheidsvinding, ze laten zich leiden door logica en door wetenschap en verzetten zich tegen dogma's en autoriteitsgeloof.

De wedstrijd is opgedeeld in twee categorieën, eentje voor studenten uit het hoger onderwijs en eentje voor studenten uit het secundair onderwijs.

Kruip alvast in je pen en laat je licht schijnen over het vrijdenken. Voor alle info en reglement: www.wvdv.be

Vadderdag

Opinie

DOOR JAN VANDERHOEVEN

Het was een onderhoudend moment die zondag rond twaalfen. De Vadder stelde een eerder tendentieuze vraag over het asielbeleid aan premier Leterme, waarop die onverstaanbaar het beleid van de afgelopen maanden uit de doeken deed. Toen De Vadder geen respons kreeg op enkele tamelijk emotionele oprispingen, liet hij naar eigen zeggen zijn ziel spreken door met een nodige dosis ontsteltenis rechtop te gaan staan. Wat volgde was een pijnlijk gênant moment voor Ivan De Vadder. Leterme kreeg zowaar een riante boulevard voor de wielen geschoven en genoot als een wielertoerist op auto-loze zondag met volle teugen van elke seconde. Zo stond VRT's sterjournalist opeens als een broekventje aan de zijlijn. "Dit is echt geen regeringsmededeling", probeerde hij in de hoop het gevaar nog in te dammen. Toen hij beseftte dat het geen zoden aan de dijk bracht, zag hij zich genoodzaakt opnieuw op z'n stoel neer te ploffen. Het kwaad was geschied en De Vadder sloot terstond het interview af met een snibbige "dank u wel, premier".

Dat een programma als 'De Zevende Dag' niet als een regeringsmededeling kan fungeren, is de evidentie zelve. Maar als de premier van het land uitgenodigd wordt in de studio van een duidingprogramma, mag men toch verwachten dat hij de kans krijgt om het gevoerde beleid op een ordentelijke manier uit de doeken te doen. Daarenboven werd er voordien meer dan 20 minuten lang met kanonskogels geschoten op het regeringsbeleid. Is het dan zo ongewoon dat een premier even de tijd neemt om dat beleid te verdedigen? Maar De Vadder gunde het hem kennelijk niet en onderbrak de premier een eerste keer na amper één minuut. Dat het programma gestart werd met een interview met Bart De Wever die acht minuten lang ongestoord zijn gal mocht spuwen over het asiel- en migratiebeleid - het leek wel alsof De Vadder zich van premier vergist had - maakt het er allemaal niet objectiever op.

Al snel nam Siegfried Bracke zijn oud-collega in bescherming door te stellen dat de wetten van het medium niet gerespecteerd werden, en dat als een politicus ongestoord wil praten, hij dat op een andere manier moet doen, door bijvoorbeeld zendtijd te kopen of een advertentie te plaatsen. De volgende aflevering van De Zevende Dag staat zodoende nu reeds op eBay. De hoogste bieder krijgt woord, wederwoord, voorwoord, nawoord, kortom zowat elk woord dat voorhanden is. Zo'n zwendeltje kan een aardige stuiver opbrengen en heel misschien kan Peter Live terug op antenne. Kwestie van meer diepgang op de VRT te brengen, uiteraard. Het idee van Bracke is even absurd als beangstigend te noemen, want als een politicus zijn ei al niet meer kwijt kan in een politiek duidingprogramma op de openbare omroep, waar dan wel nog? Redenen genoeg voor politici om zich over te geven aan programma's van het lichtere soort als 'Debby & Nancy' of 'De Slimste Mens'.

Ach, laten we nu ook niet te hard van stapel lopen. Politici mogen volgens Bracke wel degelijk iets komen vertellen. Maar waar hij eigenlijk op doelde, is dat bij om het even welke duiding de journalist altijd de centrale rol in het programma moet bekleden, ongeacht alle kwaliteiten van de geïnterviewde politicus. Dat kan bijvoorbeeld door een vraag als een voor de journalist vaststaand feit te verpakken, waarop de politicus in kwestie gedwongen wordt in slechts enkele seconden tijd een bevestigend antwoord te geven. Je eigen naam aan het programma uitlenen is eveneens een stevige stap in de goede richting.

Zoveel wijsheid kon De Vadder onmogelijk naast zich neer leggen. Het gevolg is dat De Zevende Dag vanaf dag 1 rond zijn figuur draait. Reeds weken op voorhand werd hij in een reclamefilmje aangekondigd als een journalistieke Messias die kisten vol diepgang en relevantie zou brengen.

Dat hij zowat alle debatten die er toe doen, modereert, is uiteraard de evidentie zelve. Maar prompt promoveerde hij een sportjournalist tot een zittend komiek die in ware Houdini-stijl wekelijks enkele zogenaamd komische fragmenten uit zijn hoed tovert. De stakker moet daarenboven bij de eigen sportverslaggeving het alziend oog van De Vadder naast zich dulden. Dat De Vadders sportieve kennis niet verder reikt dan de vaststelling dat een bal niet vierkantig is, lijkt hem nauwelijks te deren. De diepgang en relevantie druipen er werkelijk vanaf. Gelukkig is er nog vaste sidekick Indra Dewitte om dit alles van de nodige kruiden te voorzien. Ze schatert het soms zo uit bij de goocheltrucs van mediaman Chris Van den Abeele, dat we De Vadder er stilaan van verdenken een lachband tussen haar amandelen genaaid te hebben.

Toegegeven, revolutionair is het anders wel, zo voor de vuist weg vijf

"Indra Dewitte (die) bij momenten doet denken aan de bevallige compagnonne aan de zijde van Jos Ghysen in het befaamde programma 'Zondag Jorstag'."

dolle minuten stand-upcomedy tussen de politieke duiding keilen. Wat zou Terzake zoveel kijkklustiger zijn als na elke uitspraak van pakweg Caroline Gennez – het kind heeft toch nauwelijks iets interessants te vertellen, nietwaar? - een Chinese vrijwilliger het programma met wat licht vertier zou spijzen. Of wat zou Het Journaal er met rasse schreden op vooruit gaan als naast die beteuterde Wim De Vilder een plezante ziel tragische nieuwsitems van een komische noot zou voorzien. Een aardbeving in Haïti zou nog nooit zo gemakkelijk geweest zijn. Dat dit idee niet uit het journalistieke brein van voormalig hoofdredacteur Siegfried Bracke ontsproten is bij zijn Grote Vernieuwingsoperatie, is nauwelijks te bevatten.

Terug naar Indra Dewitte dan weer, die overigens bij momenten doet denken aan de bevallige compagnonne aan de zijde van Jos Ghysen in het befaamde programma 'Zondag Jorstag'. Ook daar mocht de vrouwelijke sidekick soms even schitteren over minderwaardige thema's, bij gratie van de alma pater weliswaar. Even terzijde, Ghysen onthulde in Reyers Laat dat hij in zijn ganse radio- en televisiecarrière nooit een uitzending voorbereid had. Toch had de goedgehartige man altijd z'n schaapjes op het droge en deed hij de gemoedelijkheid van de beeldbuis spatten, straal de woonkamer in. Daar kan De Vadder nog wat van opsteken. Waren in Zondag Jorstag de relevantie en diepgang dan wel aanwezig? Neen, dat waren ze zeker niet. Maar het programma claimde deze journalistieke dogma's ook helemaal niet, in tegenstelling tot De Zevende Dag, dat wel diepgaand en relevant pretendeert te zijn.

Ik beken, volgende week rond elfen zit ik opnieuw voor het scherm gekluisterd. Niet om te kijken of de wetten van het medium al dan niet gerespecteerd worden, neen. Voor de diepgang of relevantie evenmin. Waarom dan wel? Simpel, om een kans te maken op de zeven nachten Lourdes die De Vadder volgende week zal weggeven. Zodoende, bij leven en welzijn, tot de volgende De Vadderdag. ◆

Leuven! Opgepast!

Men komt al wel eens wat tegen op het internet, zo vonden we op de facebook-pagina van de 'studenteninspecteur' van het politiekorps van Leuven de volgende tips voor studenten. VUB-studenten, mocht u het zwijn willen gaan uithangen bij de kaloten, weet dan dat men in Leuven met bepaalde zaken niet kan lachen - o.a. standbeeldbeklimmen!

Enkele weetjes om nare ervaringen te vermijden

- Zet je fiets niet op het voetpad als er minder dan 1,5 meter vrije ruimte overblijft.
- Drink tussen 00.00 uur en 08.00 uur geen alcohol op de openbare weg (met uitzondering van de terrassen). Ook het in het bezit zijn van geopende flessen of blikjes mag niet.
- Fiets niet 'door het rood', zelfs al wil je enkel rechts afslaan. Fiets ook niet tegen de richting, behalve als dat uitdrukkelijk is toegelaten. Er steeds een veiliger, gemakkelijk alternatief is. Gebruik de Blijde-Inkomststraat in plaats van de Tiensestraat (te smal en onoverzichtelijk voor tweerichtingsverkeer) als je richting het centrum wil fietsen, gebruik de Bondgenotenlaan in plaats van de Diestsestraat (veel ongevallen met voetgangers), ...
- Zorg voor fietsverlichting. Een aanrijding heeft niet enkel gevolgen voor jou. De autobestuurder ziet zijn verzekeringspremie stijgen en is zeker emotioneel geraakt erdoor. De overheid moet via de sociale zekerheid en ziekteverzekering veel geld ophoesten en misschien zelfs levenslang uw invaliditeitsuitkering bekostigen.
- De interventiepolitie tolereert nooit wildplassen. Het zorgt immers voor enorme geuroverlast in de hele buurt. Er in de café's van Leuven voldoende toiletten en her en der zijn openbare toiletten gezet.
- De Leuvense politie voert ook anoniem patrouilles uit: zij richten zich naar nachtelijke straatzangers, vuilnisvoetballers, wildplassers, vandalen en standbeeldbeklimmers, met boetes die oplopen tot 250 euro! Dezelfde boetes staan op belletjetrek, het natmaken van voorbijgangers, het verplaatsen van verkeersborden, het gieten van detergents in fonteinen en het wildplakken van affiches.
- Hoed u voor ernstige misdrijven (bv diefstal): het niet kunnen voorleggen van een bewijs van goed zedelijk gedrag is een ernstige rem bij solliciteren en maakt het uitoefenen van overheidsfuncties onmogelijk.

De financieringswet: de doos van Hellebosch

Interviews met André Decoster & Michel Maus

DOOR RUBEN CLAESEN

Er was eens, toen de dieren nog spraken, een ontmoeting tussen twee partijen in de pittoreske villa Hellebosch in Vollezele. De federale verkiezingen van 13 juni 2010 hadden nog maar net twee winnaars aangeduid, of beter: tot elkaar veroordeeld. Van een record regeringsvormen was er nog geen sprake. Het was in die context dat het deksel op de Doos van Hellebosch werd gedaan: Bart De Wever en Elio Di Rupo spraken af om niet te tornen aan de financieringswet. In ruil daarvoor was Di Rupo bereid om mee te werken aan een diepgaande staatshervorming.

Maar in augustus bleef er van dat herenakkoord niets meer over. De PS gaf schoorvoetend toe en onder aanvoeren van N-VA kwamen de zeven partijen overeen om de financieringswet toch te berde te brengen. De Doos van Hellebosch was zo definitief geopend, en het lijkt er niet op dat hij snel weer dichtgaat, zonder een fundamenteel andere inhoud.

De Moeial heeft daarom twee professoren gevraagd om hun licht te schijnen over het financieringskluwen. In de Leuvense economische faculteit troffen we André Decoster, professor publieke financiën, die

namens Groen! lid was van de high level group omtrent die financieringswet. Ook een aanleiding voor het interview, was een opiniestuk in De Standaard (08/01), waarin hij de inconsistenties in het 'Vlaamse' discours hekelde.

Enkele dagen later was het de beurt aan Michel Maus, professor fiscaal recht, die we spraken in zijn kantoor op de VUB. Maus was een week lang intimus en raadgever van Johan Vande Lanotte en maakte twee vergaderingen mee met de kopstukken van de Vlaamse partijen.

André Decoster

d.M.: Hoe ging dat precies in zijn werk, die high level group?

Decoster: “De high level group heeft het voordeel dat het op een heel rustige manier de financieringswet in al zijn aspecten heeft kunnen bespreken. De bedoeling van de high level group was een antwoord te bieden op de - vermeende - zeer grote complexiteit van de financieringswet. Met de nadruk op 'vermeénde' problemen. Alle zeven partijen hadden experts aangeduid, die er ook allen zeer veel van wisten. Ik zat er als niet-partijgebonden, want ik had, tot aan dat engagement, nog geen enkele taak voor Groen! vervuld. De oorspronkelijke bedoeling was dat onafhankelijke experts zouden samenkomen, al is er maar één partij geweest die consequent een onafhankelijk expert aangezocht heeft, en dat was dus Groen!. De andere gesprekspartners waren in hoofdzaak politici. Het ging er ook veel politiever aan toe dan ik had gehoopt. Dat betekent niet dat het geen interessante discussies waren. We hebben zeer grondig gediscussieerd. Nu: finaal is het ook een politiek probleem, en geen technisch.”

Michel Maus

d.M.: Hoe is Johan Vande Lanotte bij u terechtgekomen?

Maus: “Ik heb er geen flauw idee van. Ik denk dat het te maken heeft met het feit dat ik twee jaar terug de vaste expert was van de onderzoekscommissie fiscale fraude. Ik had de indruk dat mijn bijdrage toch geapprecieerd werd over de partijgrenzen heen, ook op vlak van onafhankelijkheid en onpartijdigheid. De objectiviteit die noodzakelijk was voor de regeringsonderhandelingen zal wel een van de redenen zijn waarom men opnieuw aan mij heeft gedacht. Ik was dus niet bijster gelukkig met het artikel in De Standaard: ik werd er onmiddellijk in een politieke hoek geduwd, zonder dat daar eigenlijk fundamenteel onderzoek naar is gevoerd. Men ging er van uit dat ik, door het feit dat ik door Johan Vande Lanotte gevraagd ben, ook automatisch tot het socialistische kamp behoorde. Ik zal niet ontkennen dat ik daar mensen ken, en af en toe ook mensen uit die hoek adviseer. Maar ik doe dat ook voor andere partijen, ik ken overal wel een aantal mensen die me bellen als er inhoudelijke vragen zijn. Maar om me dan uitsluitend die stempel te geven, dat vond ik er toch wat over. Dat men na het aflopen van het rijtje maar bij mij terechtgekomen zou zijn, vond ik eigenlijk ook een beetje misplaatst.”

Over de financieringswet

Maus: “Mijn persoonlijke visie is dat er 'ideale' systemen bestaan. En ideale systemen kunnen langs twee kanten bekeken worden: ofwel het huidige systeem, waarbij de financiering grotendeels vanuit het federale oogpunt wordt gestuurd met dotaties aan de gewesten, ofwel het systeem van volledige onafhankelijkheid op het niveau van de gewesten, met een dotatie aan het federale systeem. Dan blijft het federale systeem voortbestaan bij de gratie van wat de gewesten aan dotatie kunnen verlenen. Maar goed, geen van die twee systemen is haalbaar in de huidige context en dan kom je automatisch terecht bij compromissen. Die hebben het voordeel dat er dan een oplossing is, maar hebben het nadeel dat het op technisch vlak vaak zeer moeilijk is om het in de praktijk te brengen. Men probeert die twee uitersten te verzoenen. Op papier is dat allemaal vrij simpel, maar om het in de praktijk te brengen, is het toch een ander paar mouwen.”

Decoster: “De manier waarop de gemeenschappen en de gewesten gefinancierd worden, is zeer verschillend voor dan wel het gewest, dan wel de gemeenschappen. Uiteindelijk is het ook een politieke keuze. Dat gemeenschappen geen belastingen kunnen heffen is bijvoorbeeld een zeer belangrijke politieke keuze. En we hebben het nu weer gezien met de voorstellen rond Brussel, en als men de kinderbijslagen naar Brussel probeert te decentraliseren: die moeilijkheid is niet onoverkomelijk, maar het is een politieke keuze als men zegt dat het volgens de gemeenschappen gesplitst wordt. En dan komen we bij de fameuze subnationaliteit. Als men - terecht volgens mij - weigert subnationaliteit in te voeren, dan kunnen de gemeenschappen geen belastingen heffen. Want om belastingen te heffen moet men wel eerst weten wie tot welke gemeenschap behoort. Vandaar dat de gewesten wél belastingen kunnen heffen, we weten namelijk wie waar woont.”

Over fiscale autonomie

Decoster: “Sommige Vlamingen zeggen: 'Kijk eens hoe weinig fiscale middelen wij hebben ten opzichte van wat we uitgeven.' Dan gaat het over 20 procent eigen belastingen, met in de teller hetgeen de gewesten zelf innen en in de noemer hetgeen de gewesten én gemeenschappen uitgeven. De Franstaligen daarentegen delen de teller door wat ze zelf uitgeven in het gewest, want de gemeenschappen hebben geen belastingbevoegdheid, dus moet je alleen teller en noemer voor dezelfde entiteit nemen, namelijk het gewest. En dan heb je een veel minder grote kloof tussen eigen inkomsten en uitgaven. Opnieuw de

vraag dus: is het goed dat de gemeenschappen geen belastingen kunnen heffen? En daar variëren de politieke invalshoeken: enerzijds nationalist, die vanuit gemeenschappen redeneren en anderzijds het klassieke territoriale federalisme zoals we dat bijvoorbeeld kennen in de Verenigde Staten, Canada of Duitsland.”

“Bij fiscale autonomie gaat het niet om de overdracht van bevoegdheden om uitgaven te doen, maar om inkomsten te heffen via belastingen. Als meer uitgavebevoegdheden overgeheveld worden zonder corresponderende fiscale bevoegdheid, is dat potentiëel eigenlijk gemakkelijker voor de federale overheid. Ze int immers de middelen, en de uitgaven gebeuren door de gedecentraliseerde entiteit. Welk overheidsniveau bij dergelijke decentralisering wint of verliest, hangt af van de grootte van de dotatie. De theorie van Begrotingsfederalisme bestudeert welke bevoegdheid best op welk niveau wordt uitgeoefend. Publieke goederen voor het hele grondgebied zoals defensie blijven best op het hoogste niveau. Net zoals verdeling, wat

maakt dat men sociale zekerheid beter op het hoogste niveau houdt. De kinderbijslag maakt daar toch nog altijd deel van uit. De personenbelasting splitsen vind ik al even absurd.”

Maus: “In de huidige politieke constellatie functioneert België relatief goed, maar het kan natuurlijk altijd beter. Regionalisering van bevoegdheden is wat mij betreft uiteraard ook een belangrijke en goede piste, maar dan moet er overeenstemming zijn over wat er federaal gaat blijven en wat er echt naar de gewesten gaat. En dan heb je het systeem van solidariteit dat in vraag wordt gesteld, maar dat zijn politieke discussies waarover de politiek moet beslissen. Als wetenschapper, toch mijn insteek, bekijk ik alles vanaf de zijlijn en probeer ik juridisch te vertalen wat de politiek heeft beslist en op dat vlak zijn het voor mij heel boeiende tijden. Ik vind het zeer boeiend om het juridisch aspect los te laten op politieke compromissen en om dan teksten te schrijven die perfect vertalen wat politiek is beslist.”

Maus: "Als je als wetenschapper dergelijke theorieën begint te verkondigen, dan ben je misschien een beetje aan je taak aan het voorbijgaan van wetenschapper en kom je in het politieke spel terecht."

André Decoster & Michel Maus (vervolg)

Interviews

Over Brussels nationalisme

Maus: “Sommige wetenschappers (doelend op politicoloog Bart Maddens van de KUL, nvr.) verglijden af en toe in politieke discussies. Als jurist ben je ook afhankelijk van de politiek. Als je als wetenschapper dergelijke theorieën begint te verkondigen, dan ben je misschien een beetje aan je taak aan het voorbijgaan van wetenschapper en kom je in het politieke spel terecht. Nu, die scheidingslijn is vrij dun – het parlement zit vol juristen – dus voelt men zich vaak geroepen om zaken naar buiten te brengen die eigenlijk politiek getint zijn en nog weinig met wetenschap te maken hebben.”

Decoster: “Wat nu ‘Brussels nationalisme’ genoemd wordt, is geen nationalisme. Iedereen identificeert zich met allerlei groepen. Gaan we dat allemaal nationalistes noemen? Dat is vervuiling van de terminologie, te meer omdat het in essentie een identificatie is in Brussel die vrij open is, zeer multicultureel. Het gevaarlijke nationalisme is net het uitsluitende nationalisme. De hardste vorm van Vlaams-nationalisme is net dat uitsluitende nationalisme: “Als mensen onze taal niet spreken, dan horen ze er niet bij.”

Over politieke retoriek

Decoster: “We onderschatten de kracht van retoriek. Politici mogen de uiteindelijke keuze niet laten hangen van wetenschappelijke studies. Uiteindelijk is politiek in grote mate retoriek. De Wever is er in geslaagd de mensen wijs te maken 1) dat er grote problemen zijn in België, wat ik blijf ontkennen, toch in de mate dat die problemen uitsluitend zouden te wijten zijn aan het feit dat we samenleven met een andere taalgroep en 2) dat het in Vlaanderen veel beter zou gaan met 'eigen beleid'.”

“Journalisten zouden ook veel kritischer moeten zijn. De manier waarop De Wever er bijvoorbeeld in geslaagd is om de afwijzing van zijn nota in enkele uren tijd voorgesteld te krijgen als een kaakslag, was in grote mate te danken aan één interview in Terzake. Als ik journalist was geweest, dan had ik toch dieper naar de feiten zelf gevraagd in plaats van enkel te focussen op het door De Wever aangedragen ‘slachtoffergevoel’. De journalist had bijvoorbeeld kunnen vragen of zo'n snelle afwijzing er ook niet op wijst dat de PS gewoon een goede studiedienst heeft.

Achteraf heb ik de berekening gedaan, en daaruit bleek dat de voorstellen inderdaad toch erg het nadeel van de Franstaligen onderschatten en het voordeel voor de Nederlandstaligen wegmoffelden. Dat de PS het zo snel gezien heeft, duidt eerder op competentie.”

Maus: “Een verwonderingwekkende ervaring bij de gesprekken die ik heb meegemaakt, is dat het binnenskamers eigenlijk heel serieus en op een volwassen manier verloopt en dat elke partij zeer kalm en sereen zijn standpunten op tafel legt. Maar zodra ze de vergaderzaal verlaten en de camera's beginnen te draaien, dan beginnen de politieke spierballen te rollen. En dan is het toch wel een merkwaardige vaststelling dat men blijkbaar toch met twee gezichten naar elkaar zit te kijken. Dan is het moeilijk voor de wetenschapper aan de zijlijn om duidelijk zicht te krijgen op wat men nu eigenlijk wil. Op het ene moment heb je de indruk dat er akkoorden in de maak zijn, en op het ander moment bleek dat toch een verkeerde indicatie te zijn geweest.”

“Proffen moeten maar wat harder werken” (P. Smet)

Maus: “Het is eigenlijk een hemeltergende uitspraak die ietwat confronterend is als men vaststelt wat er de afgelopen jaren in het onderwijslandschap is gebeurd. Dat heeft wellicht te maken met de financieel-economische crisis en het budget dat onder controle moet blijven. Tja, dan kan men vrij vlug stellen dat proffen harder moeten werken, maar je moet ook rekening houden met de kerntaken van een universiteit: onderwijs én onderzoek. En als men bespaart, betekent dat in eerste instantie op middelen. En

niet alleen op infrastructuur, maar ook op het logistiek personeel. En als dat personeel wegvalt - wat we toch ook binnen onze eigen VUB-rechtsfaculteit moeten vaststellen - dan moet het wetenschappelijk personeel ook meer klussen gaan uitvoeren die eigenlijk voorbehouden zijn voor ondersteunend personeel. En zo blijft er natuurlijk minder tijd over voor onderwijs en onderzoek. Er zijn andere manieren om te besparen binnen onderwijs. Ik denk maar aan samenwerkingsverbanden sluiten met andere universiteiten: dat zou men veel meer kunnen aanmoedigen, gezien op die manier aan kostenbesparing kan worden gedaan. Ook investeren in nieuwe onderwijstechnieken, bijvoorbeeld afstandsonderwijs. Dan moet wel eerst geïnvesteerd worden, om vervolgens te genieten van de positieve financiële repercussies van die investeringen.”

Decoster: “Een beschamende uitspraak. Natuurlijk, soms besteden wij tijd aan zaken waarvan niemand goed kan zeggen of het ‘werk’ is, zoals dit interview bijvoorbeeld. Maar vandaag heb ik nog niets anders gedaan dan doctoraatsstudenten ontvangen en studenten gesproken. Dan moet het eigenlijke werk, waar we finaal op beoordeeld worden, dus nog beginnen, met name onderzoek dat leidt tot internationale publicaties. Het sociale leven van veel van mijn collega's staat behoorlijk onder druk. Dat is volgens mij trouwens ook een verklaring voor het publieke debat: academici worden niet beloond om daaraan te participeren. Decretaal gezien moeten we wel aan maatschappelijke dienstverlening doen. Maar de hiërarchie is – zeker voor jonge academici - heel duidelijk: eerst publiceren, dan zo weinig

Decoster: "Het separatisme creëert de gevaarlijk illusie dat als we alleen met Vlamingen zouden zijn, we dan allemaal hetzelfde gaan denken en er geen politiek probleem meer zal zijn."

Afstandsleren op de VUB

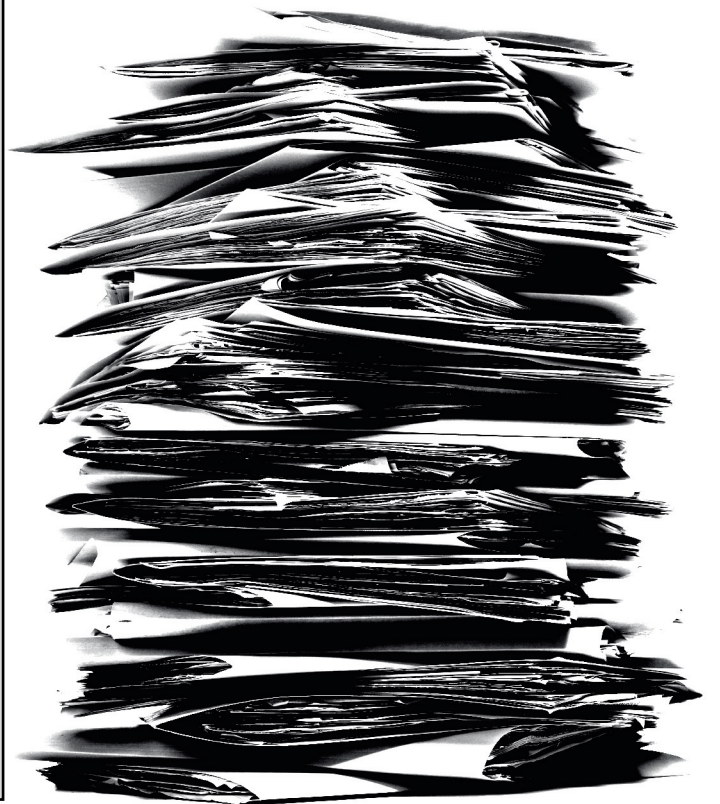
Volgens professor Maus moeten universiteiten creatief zijn om zelf de tering naar de nering te zetten, door kostenbesparende projecten te starten. Een mogelijkheid die hij bespreekt, is investeren in nieuwe onderwijstechnieken: "Men moet dan wel eerst investeren om dan vervolgens te genieten van de positieve financiële repercussies van die investeringen. Neem nu het afstandsonderwijs. Op de VUB zijn er proefprojecten bezig, en ik ben zelf het proefkonijn binnen de eigen rechtsfaculteit. We gaan starten met het digitaal opnemen van colleges, met de bedoeling die online te zetten, zodat men vanop afstand de les kan volgen. Uiteindelijk kan dit tot gevolg hebben dat bijvoorbeeld uitbreidingen op gebied van infrastructuur minder nodig zullen zijn, gewoon omdat er minder mensen op de campus zullen rondlopen. Studenten kunnen dan ook vanuit hun luie zetel, bij wijze van spreken, de lessen volgen. Dat past ook een mouw aan een prangend VUB-probleem: de bereikbaarheid.

Hoever staat dat project?

Het staat nog in zijn kinderschoenen. Vorig jaar is er op die manier één college gestart. Nu zelfs één in elke faculteit, geloof ik. Ik denk echt dat het een gat in de markt is, ook voor het aantrekken van avondstudenten. Grafisch is het ook erg leuk om te volgen: een gesplitst beeldscherm met aan de ene kant een powerpointpresentatie, en aan de andere kant de docerende prof, met ruimte om digitaal notities te nemen.

Komt dat de kwaliteit van het onderwijs wel ten goede? En hoe zit het met de mondigheid van onze studenten?

Het is niet allemaal rozengeur en maneschijn. Ik denk bijvoorbeeld aan twee contactpunten per semester die de mogelijkheid bieden aan studenten om vragen te stellen. Maar verder denk ik dat de voordelen zeker opwegen tegen de nadelen.

mogelijk negatieve onderwijsbeoordelingen krijgen - toch eerder een negatieve dan een positieve motivatie - en dan, als er zich ooit een kans aandient en wat tijd zou over blijven, misschien eens aan publieke dienstverlening doen door een vulgariserend artikel te schrijven. Ik hoop dat Smet in elk geval niet denkt dat op één van de drie criteria nog beter kan gescoord worden door nog harder te werken. Ik vond het een populistische uitspraak, en dat staat voor mij gelijk aan anti-intellectualisme."

Over de toekomst

Decoster: "Het separatisme creëert de gevaarlijk illusie dat als we alleen met Vlamingen zouden zijn, we dan allemaal hetzelfde gaan denken en er geen politiek probleem meer zal zijn. Dat is de negatie zelf van 'politiek', want politiek is in essentie zoeken hoe je beslissingen neemt die voor heel de gemeenschap aanvaardbaar zijn als mensen er verschillende opvattingen op nahouden. Dat los je niet op door hen allemaal hetzelfde te doen denken of door de foute empirische

veronderstelling te maken dat het zo zou zijn binnen Vlaanderen. Marc Hooghe (professor sociologie aan de KUL, nvdr.) toonde voldoende aan dat de intraregionale variatie in opvattingen en voorkeuren even groot is als de variatie tussen de regio's.

"Wat me ergert in het politieke debat, is dat men vergeet dat politiek in essentie voluntaristisch is. We maken dus samen de samenleving, anders is het geen politiek. En dat in een samenleving waarin mensen van mening verschillen, want anders is er ook geen politiek 'probleem'. Politieke feiten zijn dus geen feiten zoals bijvoorbeeld het feit dat het regent. Er is niets onvermijdelijk aan politieke situaties omdat politiek per definitie gemaakt wordt door mensen. Het feit dat Franstaligen en Nederlandstaligen zodanig uit elkaar drijven, is helemaal niet onvermijdelijk. Neem dan initiatieven om terug naar elkaar toe te groeien, bijvoorbeeld door een federale kieskring. De huidige situatie is een gevolg van keuzes die we maken en gemaakt hebben. Als dat nu leidt tot blokkages, dan kan er

in plaats van splitsing even goed gepleit worden voor het aanpassen van de instituties. Want nu zit er geen enkele convergerende kracht in onze institutionele structuur. Als we nu vaststellen dat we de middelpuntvliedende kracht van vroegere staatsvormingen hebben onderschat, dan moet je niet zeggen: 'Zie je wel!', maar dan kan je even goed concluderen: we gaan die instituties aanpassen." ♦

Maus: "Zodra ze de vergaderzaal verlaten en de camera's beginnen te draaien, dan beginnen de politieke spierballen te rollen."

Het Nieuws van morgen, het nieuws zoals het zou moeten zijn

Satire

DOOR KENNETH PONTZEELE

Vlaams-Nationalen verklaren oorlog aan alle verdoken faciliteiten

Na de fatwa uitgesproken in de gemeenteraad van Steenokkerzeel tegenover de plaatselijke bibliothecaris, na het onbeschaamde plaatsen van Vlamingenhatende propaganda in de plaatselijke bibliotheek (Le Soir en volgens een anonieme bron zelfs La Libre Belgique), beramen andere gelijkgezinden zich over verdere concrete maatregelen die getroffen zouden moeten worden in de strijd tegen cultuurimperialisme. Na topeverleg in een niet vrijgegeven locatie kwam de crème de la crème van de Vlaamse weerstandsbeweging ondermeer met volgende eisen naar buiten: een onverwijd einde aan Franstalige toetsenborden, een Vlaamse leeuw op elke straathoek en een burgermilitie die erop moet toezien dat men zich veilig over de Fiere Vlaamse Straten kan begeven zonder geconfronteerd te worden met hondsdolle Franstaligen.

Na een vraag naar reacties bij enkele politieke partijen, kreeg de redactie de toestemming van het Politburo van de NV-A om deze willekeurige man met de pet te bevragen:

“Het is toch simpel zeker, als onze vriend de franskiljon met zijn computer allerhande onnozelheid als accentaigueueen, accentgraves en van die dwaze c-kes-met-een-vijf-onder wilt bezigen, dat hij dan zijn matten naar een franstalige gemeente rolt! Dat heeft een brave Vlaming niet van doen meneer!”

Geschokte natie ontdekt leugens, bedrog

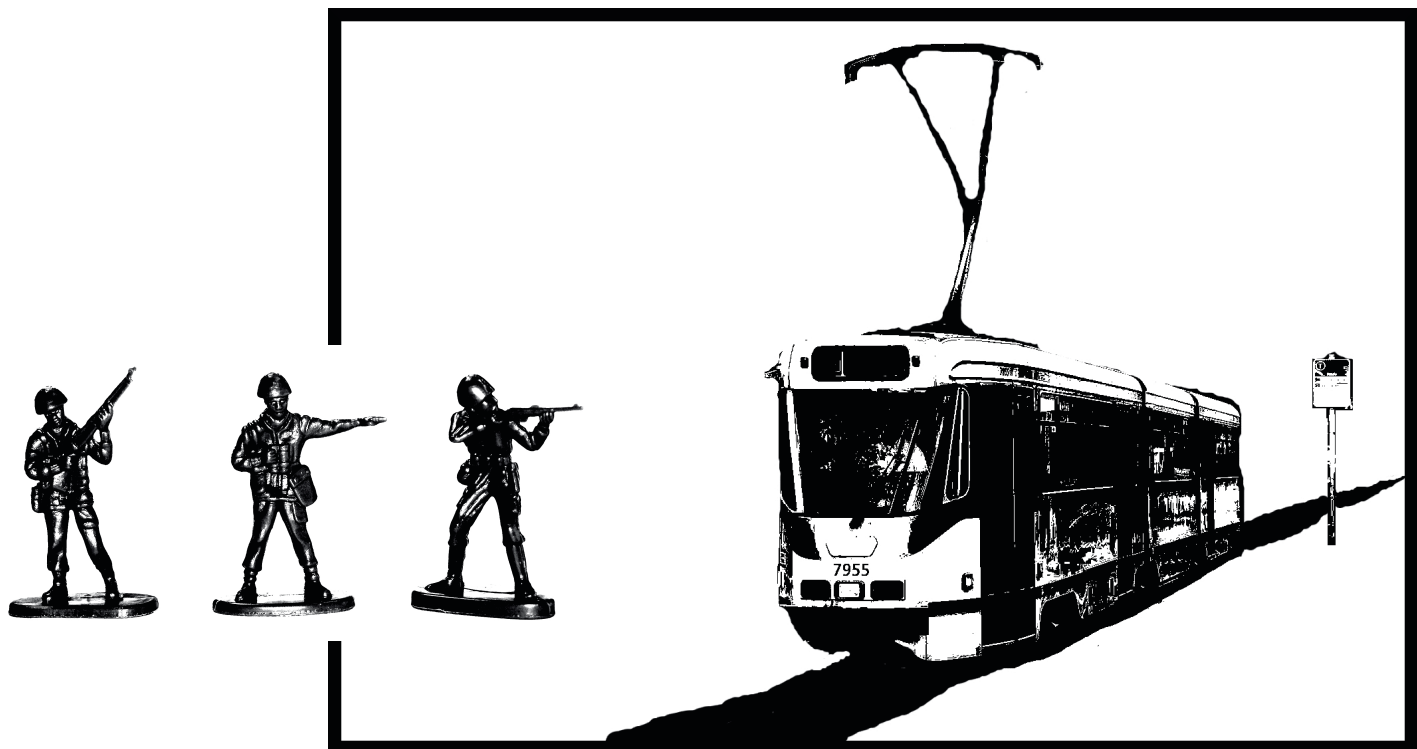
Het was een kille ochtend in Vlaanderen, toen een geschokte bevolking zich moest verzoenen met het feit dat diegenen in wie zij het meeste vertrouwen stelden, voetballers en politici, zich hadden verlaagd tot het ontdenkbare: jokken. Na de storm rondom Siegfried Valère Bracke, de amadees die na folietjes in de SP en BRT zich bekeerd zag tot het Vlaamsche nationalisme, deed Ingrid Lieten nog iets gemener, namelijk: een mening hebben over andere politici, die niet enkel bestond uit het ophemelen van mekaars kwaliteiten en geweldige verwezenlijkingen. En alsof dat nog niet erg genoeg was moest de keeper van Club Brugge KV zich nog laten betrappen op het organiseren van de meest originele en creatief ingevulde PR-campagne in jaren. Gevreesd wordt dat na deze onthullingen ook het onwrikbare vertrouwen van

de gemiddelde vlamming in de politiediensten, justitie en spoorwegen aangetast zou kunnen worden.

Niet enkel dat, de gevolgen van dit soort immoreel gedrag, begaan door de tot voor kort onfeilbaar geachte boegbeelden van de maatschappij, zou de burger wel eens tot in het diepst van zijn eigen ziel kunnen beroeren. Als zelfs Siegfried, het 'strikje van vertrouwen', zich verlaagt tot leugens en propaganda om de gehele bevolking met een spreekwoordelijk kluitje in het riet te sturen, wat staat de brave burger dan in de weg om zelf ook gewetenloos zijn bazen, belastingscontroleurs en pastoors te beliegen?

Ludieke actie tegen ludieke acties

Na een frietrevolutie, baarden voor België, flashmobs, allerhande face – en twitterboekgeweld en andere 'leuke' acties vond de Actiegroep tegen Ludieke Acties dat het stilletjesaan wel genoeg is geweest. Zij gaan zich met man en macht inzetten tegen dit soort verloedering van het traditionele protest. “Genoeg is genoeg en trop is teveel”, klonk het op hun (ere wie ere toekomt: ongelooftlijk saaaie, *nvdr.*) voorstellingsprotest. Om

hun organisatie in the spotlight te houden gaat het de ludieke actie wel niet geheel bannen. Zo zullen ludieke acties binnenkort hopelijk op een ludieke manier verstoord worden door een spontane ludieke tegenactie. “Wij mikken op het verwarde slachtoffer van de flashmobkwaal, de verontwaardigde bebaarde man en iemand die bij het woord 'tweet' nog steeds denkt aan een goede oude tuinmus.” Wij kunnen hen hierbij enkel het beste wensen.

“...wat staat de brave burger dan in de weg om zelf ook gewetenloos zijn bazen, belastingscontroleurs en pastoors te beliegen?”

Pieter De Crem gehuldigd als bevrijder van de hoofdstad

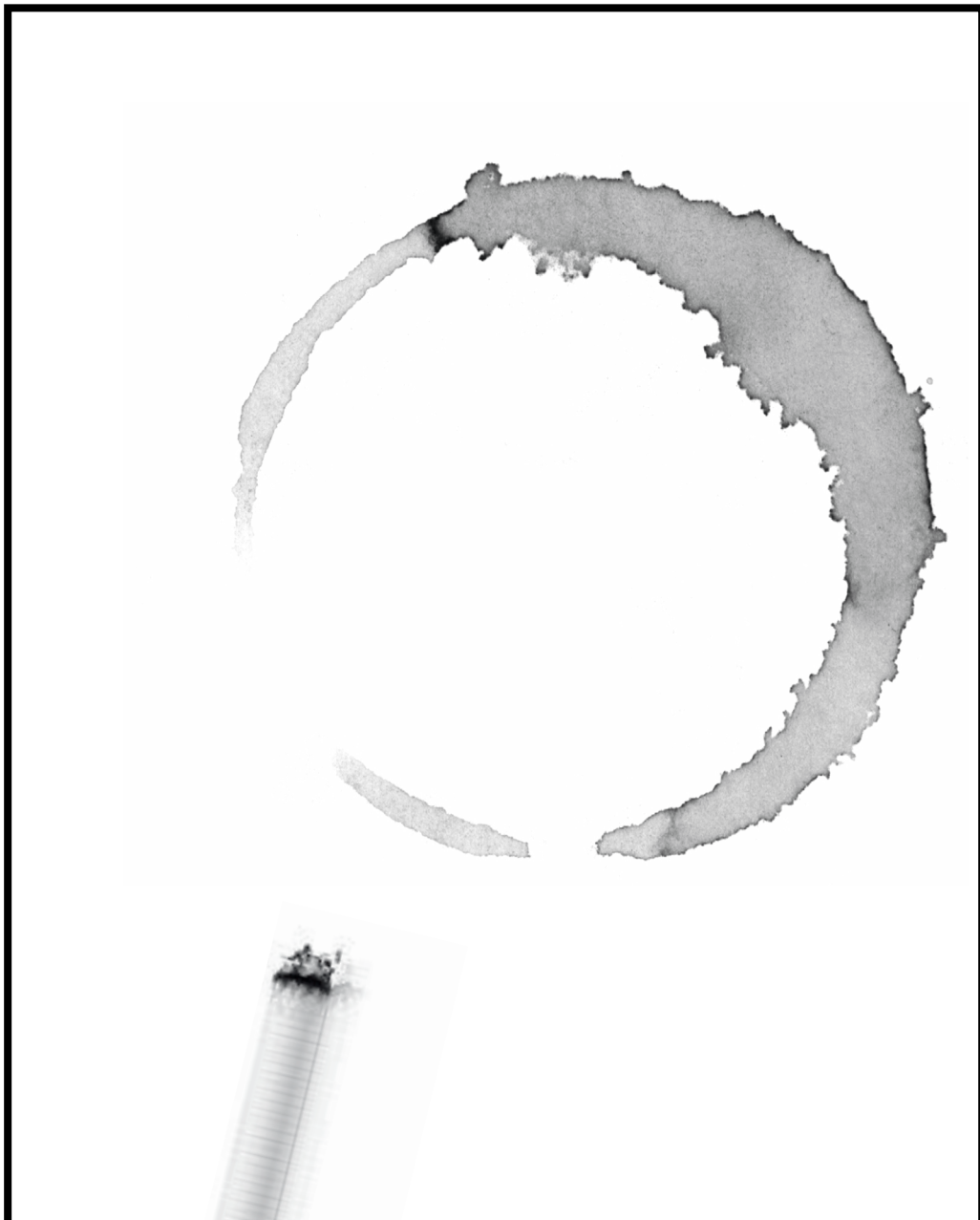
Na de 'slag om lijn 5', waarbij onze jongens manu militari de *law and order* terugbrachten naar de wetteloze ondergrondse van 's lands hoofdstad, werd Pieter De Crem vandaag symbolisch de sleutels van de stad overhandigd. Na de militaire campagnes om de Brusselse straten te zuiveren van allerhande schorriemorrie en het openen van “heropvoedingskampen” in de Brusselse binnenstad, viel de criminaliteit tot een nooit gekend dieptepunt. Deze huldiging kwam dan ook niets te vroeg. Minister de Crem wilde de geruchten dat hij zijn tactiek om 'onverbeterlijk ambetante' jonge verdachten af te zonderen op een eiland voor de kust, op voorhand had gecoördineerd met de Amerikaanse ambassade, bevestigen noch ontkennen. ❗

In het volgende nummer:

“De Moeial: slechte vlamingen of slechtste vlamingen?”

“Betrap: Siegfried Bracke was 14 jaar Stijn Stijnen!”

“Bart de Wever vormt regering na snickersstaking”

Uw artikel hier!

Georganiseerde Chaos: MARNIE STERN

Female Guitarplayers are the new black (Muziek)

DOOR PIET VAN DE VELDE

2010 was een goed jaar voor gitaarvirtuoos Marnie Stern. De opvolger van 'This Is It And I Am It And You Are It And So Is That And He Is It And She Is It And It Is It And That Is That' heeft ze onbescheiden 'Marnie Stern' getiteld en is zonder enige twijfel een van de betere platen van het jaar. De plaat vuurt 10 nummers bruut gitaargeweld, genre Lightning Bolt & co, op je af. Nu zie ik de beter geïnformeerde muziekfanaat al fronsen: "Maar meneer Moeial, telt die plaat geen 11 nummers?" Ja, deze plaat telt 11 nummers, maar het slotnummer 'The Things You Noticed' is opmerkelijk gevoelig en de tekst klinkt zeer persoonlijk. De oorzaak daarvan ligt in het tumultueuze jaar 2009 waarin een vriend van Marnie zichzelf van het leven beroofde. De blonde New Yorkse diva speelde in december in de Botanique en De Moeial gebruikte zijn *natural good looks* om backstage te glippen en een interview af te nemen.

De Moeial: Waarom plots een persoonlijk verhaal vertellen in 'The Things You Noticed'? Als ik me niet vergis is dit de eerste keer dat je zoiets doet.

Marnie Stern: Ik ben nooit begonnen met de opzet een nummer te schrijven dat gevoelig of sentimenteel was. Ik had al 'For Ash' geschreven, wat ook over de dood van hem gaat. Het schrijven van liedjes blijft nog altijd iets zeer moeilijks en onbegrijpelijks voor mij. 'The Things You Noticed' is er gewoon gekomen op een bepaald moment en ik heb zelf nog een tijdje getwijfeld om het op de plaat te zetten, maar met de laatste versie die ik geschreven had klonk het 'klaar'. Ik heb er nog altijd een ambigu gevoel bij.

d.M.: Voor de ritmesectie op je plaat werk je nog steeds samen met de legendarische drummer Zach Hill. Hoe werkt dat samenwerkingsverband?

Ik ben vooral blij dat Zach nog steeds tijd kan vinden in zijn drukke agenda om mee te helpen de drumlijnen te schrijven. Meestal stuur ik hem demo's op van wat ik al heb en dan plaatst hij er zelf wel een drum onder. De demo's zijn meestal al voorzien van een basisdrumlijn, maar Zach doet er dan volledig zijn eigen ding mee. Ik heb ook een tijdje lang zelf geprobeerd drumlijnen te schrijven en ze zo naar Zach te sturen, maar dan kwam Zach met een totaal omgekeerde drumlijn af. Dus heb ik een tijdje geprobeerd omgekeerde psychologie toe

"Het tweede nadeel is dat hij de enige is waarvan ik weet dat hij zo luid kan drummen als een optrekkende Boeing 747."

te passen en de meest onlogische drumlijn eronder te zetten, maar zelfs dan verzon hij nog een geschiftere drum.

d.M.: Kom je soms geen mensen tegen die ontgoocheld zijn als ze merken dat Zach zijn plaats live niet achter de drum komt opeisen.

Ik begrijp ze wel, want hij staat op de plaat als drummer, maar Zach doet ook de drums voor andere groepen. Zach heeft al live meegespeeld, maar dat is ook een ervaring. De man is een getalenteerde drummer, maar om er live mee te spelen heeft dat twee nadelen. Het eerste nadeel is dat hij graag durft te improviseren, wat zijn goed recht is, maar niet zo eenvoudig als hij volledige nummers vanuit zijn drums herschrijft en jij niet weet waar hij heen wilt. Het tweede nadeel is dat hij de enige is waarvan ik weet dat hij zo luid kan drummen als een optrekkende Boeing 747. We spelen graag luid, maar in een zaaltje als vanavond zou het gevolg zijn dat wij totaal overstemd zouden worden. Zeker als je dat nog eens gaat combineren met zijn drang naar improvisatie.

d.M.: Over die andere groepen waar Zach mee samenwerkt: hoe zit het nu tussen jullie,

Wavves en Best Coast?

Hehehe. Ja, ik denk niet dat we direct dikke vriendjes gaan worden. Bethany (de frontvrouw van Best Coast) voelde zich aangevallen door mij toen ik haar en haar vriendje kinderachtig vond omdat ze de hele tijd met hun wietgebruik te koop lopen. Goed, dan vond ze het nodig om mij een *sad old bitch* te noemen en daarom staat er nu op de t-shirts van ons S.O.B..

d.M.: Je kan de strijdbijl anders vanavond begraven. Ze speelt hier vier straten verder.

Oh really? Hahaha, ik denk dat het er niet van zal komen. Ik hoop dat ze een succesvolle toekomst heeft, maar hoe oud is ze? 20, 21? Ik denk dat het kind niet goed zal weten wat te doen wanneer de hype rond Best Coast zal gaan liggen. Gelukkig dat wij er ook een graantje van kunnen meepikken.

d.M.: Iets dat ik geweldig vind aan jouw manier van spelen: je gebruikt maar twee pedaaltjes. Een stempedaaltje en een distortion, maar het geluid live blijft vol en luid klinken.

Ja, meer heb je toch niet nodig. Zeker live niet. Hoe meer elektronica je live gaat gebruiken, hoe meer kans dat je het gaat verpesten. Toen ik begon wou ik ook wel elk denkbaar pedaal gebruiken, maar nu zie ik er het nut niet meer van in. Het is toch de manier hoe je zelf speelt en niet hoe een stuk elektronica je laat klinken. Ik zou liever nog een extra gitarist meebrengen. Dan zou je echt een vol geluid kunnen krijgen.

d.M.: Het viel me ook op dat jullie met iemand minder op het podium staan dan 2 jaar geleden. Touren is duur?

Het is vooral keuzes maken. Ik had doodgraag gehad dat we er nog stonden met een extra gitaar, maar dan zou de tour voor niemand echt iets opbrengen. Zo hebben we na het Britse deel van onze tour ook onze andere roadie naar huis moeten sturen. Wat zeer pijnlijk is, omdat je het niet echt wilt maar het de enige, economisch valabele optie is.

Spijtig, want ik denk dat de nieuwe songs zeker beter zouden klinken met nog iemand extra erbij.

d.M.: Ik herinner me het optreden op Dour festival van twee jaar geleden nog. Het klonk inderdaad voller, maar je maakte je toen vooral druk over het passieve publiek.

Ja, had ik misschien niet moeten doen. Een festival is meestal een passieve aangelegenheid. Hoe reageerden ze?

d.M.: Op de eerste rij waren er een aantal die vroegen om tietes te zien.

Oh yeah, I remember. How original.

d.M.: Ik denk dat de andere gitariste toen iets antwoordde in de tred van "We aren't intrested in your small peens." Maar tijden veranderen, vandaag vroeg je dan weer of er vrijwilligers waren voor hanky panky.

Weet je hoe lang we al touren? Ik weet ook dat het publiek bestaat uit $\frac{3}{4}$ mannen, maar denk je dat er ooit eentje mannelijk genoeg is om zo een aanbod aan te nemen.

d.M.: Excuses maar de loodzware deontologische code van mijn baas laat dat nu eenmaal niet toe. Toch bedankt voor dit interview. ♦

Vrijemarktdemocratie

Het zwaard snijdt langs twee kanten

DOOR RUBEN CLAESEN

"t Menschelick gheslacht aenwassende... is bevonden... dat de bestieringe der ghemeene zaken bequamer door eenige uitgelezenen zoude kunnen werden verrecht." Het zijn woorden van Hugo de Groot, de Nederlandse rechtsgeleerde die in de eerste helft van de zeventiende eeuw zijn plaatsje in de rechtsgeschiedenis wist te bekomen door tal van werken te schrijven die van grote invloed zijn geweest op het volkenrecht, zoals wij dat vandaag kennen.

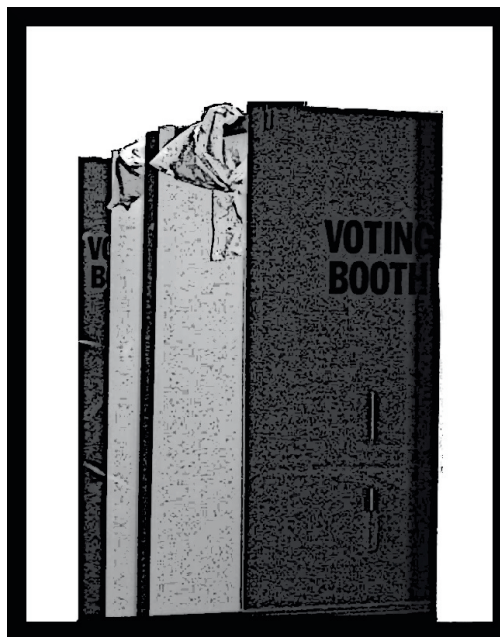
Of de inhoud van De Groots stelling daadwerkelijk overeenstemt met de realiteit, is gedurende de eeuwen die verstreken zijn, tot op de dag van morgen, voor menig een twistpunt. Bestuur brengt als het ware automatisch geklaag met zich mee. De bestuursvorm die bij ons op die situatie is geënt, de representatieve democratie, is er om dat euvel te verhelpen. Maar in hoeverre is die democratie nog representatief?

Die vraag is niet nieuw, en dat is logisch. Een bestuursvorm veronderstelt een maatschappij, en die maatschappij verandert. Zo stelde Eduard van Thijn, de Nederlandse oud-minister van Binnenlandse zaken en ex-burgemeester van Amsterdam, in 1972 in het boek 'Democratie als hartstocht' dezelfde vraag. Bij monde van de Amerikaanse politicoloog Robert Dahl, inmiddels professor emeritus aan de universiteit van Yale, probeert Van Thijn de stand van de democratie op dat moment, te beschrijven. Zijn conclusie is allerm minst omfloerst: besturen op basis van een meerderheid, zoals in het democratisch bestel dat wij kennen, is een fictie. "De meerderheid der burgers is immers politiek niet actief en nauwelijks politiek geïnteresseerd, en wordt ook nauwelijks door de structuren van zijn systeem tot interesse opgewekt."

Wat dan wel?

De vraag rijst bijgevolg naar het nut van die nuance. Opnieuw verwijst Van Thijn naar Dahl: "Het grote verschil tussen ... niet-democratische stelsels en wel-democratische stelsels is dan ook niet dat in het ene stelsel een meerderheidsbestuur bestaat en in het andere een minderheidsbestuur. De werkelijke tegenstelling is dat er in het ene systeem een minderhedenbestuur is en in het andere een minderheidsbestuur. Het is, zo zegt Dahl, de voortdurende concurrentie tussen minderheid, politieke partijen, pressiegroepen, actiegroepen, te midden van een meerderheid nonparticipanten, ongeïnteresseerde burgers, die helaas kenmerkend is voor het huidige democratische stelsel."

Een kleine veertig jaar later is die situatie vergelijkbaar. De Media zijn er weliswaar bijgekomen als 'vierde macht', maar de meerderheid van nonparticipanten en niet-geïnteresseerde burgers staat nog altijd overeind. Er is nu eenmaal een groot verschil tussen interesse in de politiek enerzijds, en interesse in de door media gebrachte actualiteit anderzijds.

Polyarchie

Voor Dahl is er dan ook geen sprake van democratie als in het rozengeurige ideaalbeeld van hét volk dat weloverwogen zijn vertegenwoordigers kiest, die met zin voor verantwoordelijkheid gehoor proberen te geven aan de wil van dat volk en via gezag legitieme macht afdwingt. Hoogstens kan er gewag gemaakt worden van polyarchie, een 'regering van velen', met daarin dan een zekere vorm van democratie.

Deze invalshoek is heel wat ander dan het deus-ex-machina-keurslijf dat democratie wel eens aangemeten krijgt. De democratie is in Dahls visie de impuls, de injectienaald die het veelkoppige

minderhedenbestuur ingespoten krijgt. Er zijn twee factoren die de graad van democratie in de polyarchie vormgeven. Ten eerste de vrijheid van oppositie, de mogelijkheid om een alternatief te bieden voor het heersende bewind, als het ware de mogelijkheid om een regering af te straffen. Ten tweede de mate van actief participeren van het volk aan de alledaagse beleidsvorming. Het stemt tot weinig jolijt wanneer het vergrootglas op België gericht wordt.

Werk aan de winkel

Immers, er dreigen nieuwe verkiezingen zonder dat er ooit een coalitie gevormd is na vorige verkiezingen. Dat is in geen enkel opzicht te rijmen met de eerste graadmeter, de vrijheid van oppositie. Het is alsof de stembiljetten van een kleine elf miljoen mensen discreet verbrand worden. Men moet zich realiseren dat zulks een gevaarlijk precedent kan zijn. Het is spelen met de democratische gevoelens van mensen, zeker wanneer in aanmerking genomen wordt dat de vorige verkiezingen zeer zeker een beoordeling impliceerden van de huidige regering in lopende zaken, die dus nog steeds - zij het meer beperkt - regeert.

Ook de Belgische invulling van de tweede voorwaarde is twijfelachtig. Uit een studie van Sofie Mariën (KULeuven) blijkt dat in 2009 slechts 53,5% van de Vlaamse bevolking zich ooit op enigerlei politiek heeft geëngageerd. In het achterhoofd houdende dat de activiteiten die in de enquête waren opgenomen het begrip 'engagement' wel erg breed hielden (van lidmaatschap en engagement bij een politieke partij tot het contacteren van politici, het tekenen van petitie en betogen), staat België ook op vlak van de tweede component niet sterk. De meerderheid van nonparticipanten en niet-geïnteresseerde burgers is dus niet verdwenen, al verlagen nieuwe sociale media wel de drempel.

"Er dreigen nieuwe verkiezingen [...] alsof de stembiljetten van een kleine elf miljoen mensen discreet verbrand worden."

Een EU-democratieluchtbel?

Wat zijn nu de oorzaken van dat democratisch deficit? Volgens de Belgische professor Stefan Sottiaux, onder andere magister iuris aan de universiteit van Oxford, zijn er op Belgisch en Europees niveau twee kwesties, toepasselijk op beide niveaus, die bijdragen aan dat democratisch deficit. Dat zijn het gebrek aan een politieke ruimte en de overfederalisering. Op Europese schaal toont die eerste kwestie zich steeds opnieuw bij Europese verkiezingen: de Europese volksvertegenwoordigers worden in elk land apart verkozen en golven mee op de zee die de boot van hun nationale partij bezeilt, ook te midden van hun nationale problematiek. Er is geen debat tussen meerderheid en oppositie, er zijn geen grensoverschrijdende Europese kieskringen. Niet voor niets ervaart een groot deel van de bevolking de EU als iets dat boven hun hoofd hangt. Als er iets slecht gaat, is dat de schuld van Europa; dat niveau is immers toch onzichtbaar.

Overfederalisering betekent dan weer, zoals Sottiaux zo mooi beschrijft in de Juristenkrant van 13 januari 2011, dat "om legitiem te zijn, een bestuursniveau een evenwicht moet behouden tussen de gelijkheid van de burgers, in dit geval de unieburgers, en de bescherming van minderheden. Je ziet dat bijvoorbeeld in de VS, waar de Senaat voor een goede representatie van de kleinere staten zorgt. In Europa is dat evenwicht uit balans, de lidstaten worden te sterk beschermd." Zo moet een Duitse kandidaat 800.000 stemmen halen, tegen 40.000 voor een kandidaat uit Malta.

Hof van Karlsruhe

In ons land is het democratisch deficit nog fundamenteeler. Volgens het Duitse Grondwettelijk Hof van Karlsruhe is Europa, zoals het er vandaag uitziet, geen probleem, zolang er in de huidige toestand maar geen herverdelende bevoegdheden (zoals fiscaliteit en sociale zekerheid) naar het Europees niveau getransfereerd worden. België zit de facto al in de situatie die het 'Lissabon-arrest' schetst, zij het dat de weg ernaar toe verschillend was met die van de EU. Natuurlijk brengt dat problemen met zich mee, zo stelt Sottiaux: "Het federale België combineert kenmerken van een participatie- of consensusdemocratie, waar grote spanningen via consensus en veto worden

opgelost, en die van het federalisme, waar via het toekennen van autonomie, minderheden worden beschermd. Dat leidt tot een complete blokkering, waar de minderheid eigenlijk twee keer wordt beschermd."

De kritiek op het pacificatiemodel dat België kent (bescherming van de minderheid, door bijvoorbeeld de alarmbelprocedure, indeling in taalgroepen, pariteit in ministerraad) loert zo om de hoek, en dat is een gevolg van zijn haat-liefdeverhouding met de meerderheidsregel. Opnieuw dus dat evenwicht dat gevonden dient te worden tussen de wil van de meerderheid en de bescherming van de minderheid. De Belgische situatie, één grote meerderheid en één grote minderheid, werkt dan nog eens als een rode lap: constante aanvaringen tussen beide groepen zijn ons deel. Dat maakt het debat over de financieringswet ook zo moeilijk. Zo getuigt Tinneke Beeckman (moraalfilosofe aan de VUB) in het Klara-programma Trio van 12 februari (waar ze samen met Sottiaux te gast was, nvdr.) dat er in Duitsland wel degelijk gediscussieerd wordt over de financiering en herverdeling van de 16 deelstaten, maar vrunk en vrij. Dus niet zoals in België, waar zo'n discussie al te vaak leidt tot een existentieel vraagstuk: gaan we nog wel met elkaar verder?

Democratisch ei

Is het niet frappant dat de huidige constellaties van België en de Europese Unie gevormd zijn door politici die door het volk verkozen zijn? Dat het democratisch deficit gecreëerd is door de volksvertegenwoordigers zelf? Gezien het unieke, het sui generis-karakter dat beide niveaus kenmerkt, is dat misschien niet zo verwonderend, maar toch is er gedurende de Belgische en Europese (her)vorming te weinig aandacht besteed aan het democratisch gehalte.

Hertekening is daarom noodzakelijk. Op Belgisch niveau zijn er volgens Sottiaux twee opties: "Ofwel maak je het federale niveau democratischer, ofwel draag je die bevoegdheden over naar de deelstaten." Een federale kieskring of een atypische confederatie? (Atypisch omdat een confederatie in beginsel onafhankelijke staten veronderstelt die in een verdrag afspreken wat ze samen gaan doen. De soevereiniteit (hoogste

macht, bevoegdheid om te beslissen wie bevoegd is) komt zo in handen van de lidstaten, terwijl die bij de federale staat bij het centraal orgaan ligt, red.) Het zijn politieke keuzes die op dit moment onder andere de regeringsvorming gijzelen.

Dan is er nog de toenemende macht van de technocraten, de niet-representatieve organen die bevoegdheden toebedeeld krijgen van organen die wel representatief zijn. Sottiaux geeft in het Klara-programma Trio het voorbeeld van de hoofddoeken op school: het zijn de schoolbesturen die de beslissing moeten maken, zodat de discussie op politiek niveau uit de weg wordt gegaan. Ook dat gegeven maakt dat de burger minder en minder zijn democratisch ei kwijt kan.

Misschien is ons huidige gelaagde staatsbestel, met de Europese Unie als grote overkoepeling, al te zeer een product van meer dan een halve eeuw politieke besluitvorming van de waan van de dag, zonder voldoende te hebben stilgestaan bij de idealen en de oorzaken die aan die besluitvorming ten grondslag (dienen te) liggen. Misschien is het tijd voor een grondige analyse, en dient de dosis democratie in de injectienaald van Dahl opgevoerd te worden. De omstandigheden zijn er naar. In een tijd waarin de landen van de toekomst als China, India en Brazilië keihard op de deur van ons Avondland Europa kloppen, moet er voor gezorgd worden dat die bijnaam niet al te letterlijk in de realiteit wordt omgezet. Waar de landen van de toekomst (en ook al van het heden) handelen in het teken van vooruitgang, heerst bij ons de vrees voor verlies van hetgeen we hebben verwezenlijkt. En één ding is zeker: vrijemarktdemocratie, met een onzichtbare hand die vraag en aanbod naar elkaar toebrengt, is dan zeker niet wenselijk. ⚠

RECENSIE:

Waarom ik bij de loge ben

DOOR WALDO VANDERHAEGHEN

Waarom ik bij de loge ben” van de hand van Frank De Fever is een aanrader voor zij die geïnteresseerd zijn in de vrijmetselarij en het eeuwige zoeken van de mens. Frank De Fever brengt met dit kleine boekje een toegankelijke en eerlijke blik op de vrijmetselarij zoals door hem ervaren, maar vertelt ook openlijk over zijn eigen leven, gaande van zijn carrière als hoogleraar orthopedagogiek aan de VUB tot de inwijding van zijn vrouw tot de loge: “mijn vrouw wordt mijn broeder”.

Dit boek is daarom ook niet zozeer een boek der feiten als wel een persoonlijke ontsluiting van wat de vrijmetselarij kan betekenen voor een mens. Naast de beschrijvingen van de rituelen en het dagelijkse leven in zijn werkplaats geeft hij ook uitgebreid plaats aan de eeuwige twijfel. Hij neemt ons mee doorheen het denkproces beginnend bij de rekrutering; hoewel atheïstisch laat hij zich ‘dopen’ in de irreguliere Grootloge van België, waar men werkt ter ere van de Opperbouwmeester van het Heelal. We volgen hem vervolgens van leerling, naar gezel tot meester.

“Ik was meester nu, maar eigenlijk bleef ik ook leerling en gezel. Net zoals de leerling moest ik blijven kappen aan de eigen ruwe steen. De meester in mij had de duistere kanten van de leerling niet helemaal, of zelfs helemaal niet overwonnen. Net als de gezel moest ik blijven reizen, moest ik georiënteerd blijven op de buitenwereld, om te proberen de samenleving beter te maken. Ook dat was een werk dat nooit af zou zijn. De meester was dus geen meester; de gezel geen gezel en de leerling geen leerling. De meester was én meester én gezel én leerling. Het is zoals Goethe het prachtig verwoordt: ‘gezel is hij die iets kan, meester hij die iets uitdenkt en leerling zijn we allemaal’”.

Maar ook een meester blijft zoeken, soms zonder te vinden. Na meester te zijn geworden volgt een periode van vervreemding en twijfel. Tegen zijn pensioen laat het maçonnieke vuur echter terug op bij het ontdekken van de hogere graden van de Grootloge die hem uitdagen verder en anders te denken dan hij oorspronkelijk deed. *“Ik heb heel veel jaren mensen met een zware verstandelijke handicap begeleid, en intuïtief voelde ik aan dat ook zij mensen waren, maar toen ik anderen wilde vertellen waarom, lukte het niet.”* Een erg menselijk boek over mensen voor altijd op zoek naar diepgang. ♦

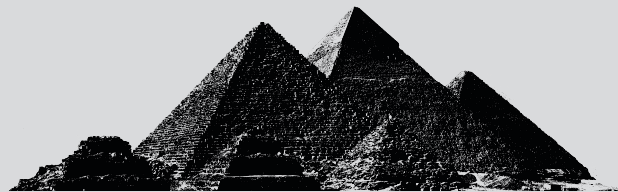
Uitmodiging: De loge en de vragen die dit boek opwerpt, zullen worden besproken in één van de komende VO-vergaderingen, elke maandag om 20u, triomflaan 35 – www.vrijonderzoek.be

Revolution Blues

Egypte vs. Mubarak

DOOR FLOR VAN DER EYCKEN

Egypte staat sinds lang bekend als een van de meer stabiele landen in het Midden-Oosten, op dezelfde manier dat een man met één been en een wandelstok een van de meer stabiele mensen is op een congres van epileptici met een half been en een evenwichtsstoornis.

Haar leider sinds drie decennia, Hosni Mubarak, was dan ook nooit een van de meest tot de verbeelding sprekende dictators. Voor hem geen gevatte witzen/bedreigingen aan het adres van Israël of hilarisch langdradige onsamenhangende speeches voor de VN. Hij was minder provocerend dan Ahmedinejad, niet half zo gestoord als Ghadafi en lang niet zo besnord als Loekasjenko. Mubarak beperkte zich tot de simpele geneugten van het autocratenleven: gaf hem een politieke dissident om voor onbepaalde tijd op te sluiten en hij was al gelukkig.

Maar dat is nu dus voorbij. Nu de man eindelijk eens de voorpagina's van het wereldnieuws domineert, is het omdat zijn mensen, zijn zonen en dochters die hij al die jaren slechts op een gemiddeld hardhandige manier onderdrukt heeft, hem beu zijn en dat luidkeels meedelen.

Hosni maakte van zijn tijd in de spotlights gebruik om toch nog een laatste poging te doen zich in de dictator-folklore te werken. Hij liet een ganse dag uitschijnen ontslag te gaan nemen om dan voor de ogen van een op het punt van totale revolutie staande meute eerst flink te laat te beginnen en vervolgens zijn middelvinger op te steken naar de verzamelde natie. "It's better to burn out than fade away", zong Neil Young ooit. "I've got the revolution blues", dat zong hij ook.

Aan dat andere grote Amerikaanse icoon van onze tijd, Barack Obama, bleek Mubarak uiteindelijk een stuk minder te hebben. Obama beperkte de VS-hulp aan het Egyptisch middenveld reeds in de eerste maanden van zijn presidentschap tot de door Mubarak goedgekeurde organisaties en ondertussen financeerde hij diens voornaamste instrumenten van onderdrukking: de politie en leger. Het leek het begin van een prachtige vriendschap, maar de laatste weken haastte Barry zich plots naar de juiste kant van de geschiedenis met de urgentie van een iets te nerveuze kandidaat op 1 Jaar Gratis. Als zelfs de VS je bondgenootschap in het Midden-Oosten niet meer probeert te behouden weet je dat het einde nabij is.

Waar kan Hosni nu dus nog heen? In Egypte blijven lijkt moeilijk: zelfverklaarde democratische pioniers en voormalige dictators, daar wil al wel eens hommeles van komen. Israël is zeker een mogelijkheid: Arabieren onderdrukken is daar een nationale sport, wat de transitie naar een post-dictator bestaan een stuk makkelijker zou maken. En anders is er nog altijd Saudi-Arabië: Ben Ali zoekt vast nog iemand om Stratego mee te spelen. ♦

Websites voor de geest

Internet voor de meerwaardezoeker

DOOR JEROEN DERKINDEREN

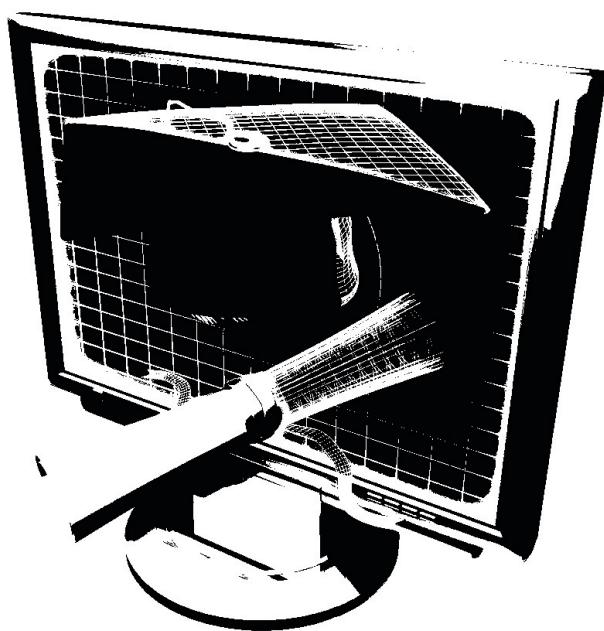
De Moeial zocht en vond enkele interessante internetsites die de geest het nodige voedsel kunnen geven tijdens eenzame momenten achter de computer. Een student moet al eens buiten zijn cursus durven lezen, maar ook buiten zijn cursus durven kijken en luisteren. Nu het internet voor handen is en er toegang is tot ideeën van over heel de wereld, moet men deze kans ook nemen. Warmpjes aanbevolen.

TEDtalks

“Ideas worth spreading”

<http://www.ted.com/>

TEDtalks geniet reeds een bredere bekendheid onder studenten en aanverwanten. Het concept is eenvoudig: een interessante persoonlijkheid, een volle zaal en een lezing die inhoudelijk meestal boeiend maar ook toegankelijk is. Bij momenten is het wat mainstream – type “motivational talks”, je kan de wereld aan! Echter, tal van fascinerende sprekers stonden op het podium voor TED. Pluspunt: ondertitels in verschillende talen beschikbaar.

Coup de coeur: Benjamin Zander over passie en muziek. Niemand is toondoof en iedereen houdt van klassieke muziek, zeker na zijn talk. Zander legt op zeer eenvoudige wijze een stuk van Chopin uit, *“and now you should understand each single word Chopin has to say.”*

Fora.tv

“The world is thinking”

<http://www.fora.tv/>

Fora.tv is gericht op de actualiteit, het is een forum dat gesprekken en interviews, georganiseerd door andere organisaties, verzamelt. Fora.tv focust op prominenten uit de wereldpolitiek, maar geeft voldoende aandacht aan dissidente stemmen, zoals de omstreden Julian Assange. Anderzijds is er ook veel aandacht voor exacte wetenschappen, technologie en milieu. De organisatie schuwt “jonge” onderwerpen niet: zo zijn er lezingen over facebook.

Coup de coeur: Thomas Hayden: “Sex and War”. Deze wetenschapper vergelijkt menselijk gedrag en gedrag bij chimpansees om tot de conclusie te komen dat de mannelijke sexe meer risico's neemt dan de andere. Ook (grote) mannen met meer testosteron zouden grotere risico's durven nemen. Zelf geeft hij voorbeelden van Amerikaanse presidenten en bankiers. Tijd om een maximumlengte op het premierschap te zetten?

RSA (Animate)

“21st Century Enlightenment”

<http://www.thersa.org/>

Royal Society for the encouragement of Arts, Manufactures and Commerce of RSA voor de vrienden, is een organisatie die multidisciplinairiteit en de “verlichting van de 21e eeuw” promoot. Ze houdt vier waarden in het vaandel: “onafhankelijkheid, toewijding, eerlijkheid en openheid.” Waren of zijn lid van de RSA: Benjamin Franklin, Karl Marx, Adam Smith, Charles Dickens en Stephen Hawking. Sinds enkele jaren heeft de organisatie een tekenaar onder de arm genomen die de lezingen visualiseert. Velen van de genodigden trotseren gevestigde ideeën.

Coup de coeur: Dan Pink argumenteert in “Drive: The surprising truth about what motivates us” dat geld niet steeds een goede motivator is. Zeker niet, het kan zelfs contraproductief werken op de werkvloer. Mensen zoeken ook actief volgens Pink om zingeving in hun leven te maximaliseren en niet enkel genot maximaliseren en pijn te minimaliseren, zoals de gevestigde opvatting is. ♦

Vrijdenken als maatstaf

Opinie

DOOR LIESELOTTE THYS

De eerste vraag die we ons hier dienen te stellen is: wat is vrijdenken? Wanneer u deze vraag hoort, moet u er wellicht enkele ogenblikken over nadenken. Het eerste punt wordt hier onmiddellijk duidelijk: vrijdenken begint bij het denken. Mensen hebben sinds het begin der tijden gereflecteerd over de meest uiteenlopende aspecten van het leven. Van maatschappelijke thema's tot de grootte van het heelal, van natuurwetten tot de spelregels van sport en spel. Niets is te gek of er is over nagedacht. Denken is zowat het enige gegarandeerd recht dat de mens bezit. Iedereen is vrij om te denken wat hij of zij wil en iedereen mag een mening vormen over elk thema waarover men een mening wil vormen.

Is het uiten van deze gedachten en meningen echter ook zo vrij? Een recente deelname aan een conferentie in het teken van radicale verlichting toonde aan dat zelfs onder de academici, actief binnen dit thema, er nog discussie bestaat over hoever men mag gaan in het uiten van zijn of haar gedachten. Hoe ver mag of kan men gaan in de uiting van meningen die anderen zouden kunnen kwetsen? Is het niet zo dat de vrijheid eindigt waar die van een ander begint? Vandaag de dag wordt het recht op vrije meningsuiting beschermd door verscheidene verdragen. Anderzijds wordt dit recht aan banden gelegd. Prof. Dr. Ludo Abicht van de UA gebruikte in zijn lezing: "Radicalism and Extremism are mutually exclusive", het weliswaar extreme voorbeeld van de ontkenning van de Holocaust. Moeten wij onze meningen temperen omdat andere deze mening niet kunnen begrijpen, appreciëren of aanvaarden? Aartsbisschop Léonard laat zich toch ook niet het zwijgen opleggen? Maar zijn zijn meningen niet het resultaat van de christelijke leer?

Zoals het een "goede" student betaamt vond ik volgende definitie van vrijdenken op Wikipedia:

"Vrijdenkerij (in België: vrijzinnigheid) of vrijdenken, is de opvatting dat men zich in zijn denken uitsluitend door wetenschap en logica en niet door autoriteitsgeloof of traditie moet laten leiden. Vrijdenkers keren zich daarbij sterk tegen elke vorm van dogma."

Vrijdenkers zullen trachten hun meningen te onderbouwen met feiten en logica en niet met meningen die men heeft verworven door pure indoctrinatie of omdat er nu eenmaal altijd zo over gedacht werd. Om terug te komen op het voorbeeld van de Holocaust: het merendeel van de wereldbevolking zal stellen dat de Holocaust effectief gebeurd is. Dit is een conclusie die men maakt uit de verzameling van feiten over dit onderwerp. Er zijn echter nog een aanzienlijk aandeel non-believers die deze feiten trachten te weerleggen.

Als vermeende vrijdenker mag je er nooit van uitgaan dat je de volledige waarheid kent. Betekent dit dat zelfs de tegenargumenten in de discussie over de Holocaust serieus moeten worden genomen en worden onderzocht? Ja, als deze argumenten zogenaamd steunen op wetenschappelijke bevindingen en logica moet men op zoek gaan of deze kloppen. De kritische theorie in de studie van de Internationale Betrekkingen stelt dat men een bepaalde mate van kritische zelfreflectie en intellectueel engagement moet hebben ten aanzien van concurrerende theorieën. Dit is makkelijker gezegd dan gedaan. Men moet dus ook constant rekening houden met het feit dat iedere waarneming theorie-afhankelijk is, inclusief onze eigen waarneming. Meestal worden feiten geïnterpreteerd in het licht van onze eigen overtuigingen. Men

moet bereid zijn tot het voortdurende proces van falsifiëren en bereid zijn te aanvaarden dat je het bij het verkeerde eind kan hebben.

Het eerste deel van het probleem is dat er maar een minderheid van de mensen deze houding willen of zelfs kunnen aannemen. Het is nu eenmaal gemakkelijker om je bij je argumenten te houden die ervoor zorgen dat je niet moet toegeven dat je misschien ongelijk hebt. Een ander deel van het probleem is dat niet alle personen weten hoe ze de juiste feiten moeten vinden. Academici en studenten zijn bekend met verschillende media en hebben toegang tot verschillende informatiebronnen. We zouden dus kunnen stellen dat vrijdenken iets is dat exclusief weggelegd is voor de academische elite die via hun kennis van de wetenschapsmethodologie zich een kritische houding weten aan te meten en een wetenschappelijk onderzoek kunnen voeren gevuld met feiten en logische verbanden.

Dit is waar het internet een belangrijke rol komt te spelen, samen met televisie, kranten, radio en andere media. Nieuws en feiten zijn meer en meer toegankelijk voor iedereen. Slechts één onderwerp typen in Google en een hele waaier van informatie staat te uwer beschikking. Die informatie moet men echter ook met een kritisch oog bekijken. *There are two sides to every story, there's one, there's the other and there's the truth.* De volgende stap is het vergelijken van de verschillende informatiebronnen. Ga niet zomaar verkondigen: 'Ik heb dit gelezen dus het is waar'.

Met de toenemende toegang tot informatie wordt de stroming vrijdenken ook meer en meer toegankelijk voor mensen buiten de academische wereld. Mensen gaan beginnen nadenken over de huidige structuren in onze maatschappij en gaan misschien oplossingen of theorieën ontwikkelen die op hun beurt weer onder handen genomen kunnen worden door tegenstanders of juist door mensen die het willen verfijnen. Dit is een proces van vooruitgang, van constante verbetering.

Om het in de woorden van Emma Goldman te zeggen: "*No real social change has ever been brought about without a revolution... revolution is but thought carried into action.*" Inderdaad, zonder mensen die nadenken zou de wereld stilstaan. Er zou geen vooruitgang geboekt worden in welk veld dan ook. En maar goed ook, in deze tijden van internationale economische en Belgische crises zijn er oplossingen nodig. Om te besluiten kunnen we stellen dat vrijdenken een zoektocht is die gaat van het pijnlijke besef als je iets niet weet, maar je trots opzij te zetten om het te vragen of gewoon achteraf op te zoeken tot het kunnen antwoorden op vragen van anderen en het kunnen deelnemen aan de talrijke discussies die er kunnen gevoerd worden.

Vrijdenken is ook een queeste naar je idealen, naar de argumenten om je idealen te kunnen blijven verdedigen, maar ook naar het besef dat jou idealen die van anderen niet in de weg mogen staan. Anderen hebben net zoveel recht op hun eigen idealen als jij. Het belangrijkste is ervoor te zorgen dat datgene waarin je gelooft iets is waar je met je volle verstand kan achterstaan.

Ten slotte nog een oproep van Immanuel Kant: "*Sapere aude!*" Wat niet meer of minder betekent dan "*Durf te denken!*" ♦

AGENDA!

DOOR MYRIAM HALIMI

Muziek

* ROCKRACE & DEEJAYCONTEST

Op 15/2, 1/3 en 15/3 (Kultuurkaffee) en op 22/2 en 8/3 (Rits Café), vinden de preselekties plaats van de Rockrace/ Deejaycontest 2011 voor Brusselse studenten. De inzet? Een DJ-set mogen spelen in de Fuse voor de DJ's onder hen of voor de rockers een concert mogen spelen in de AB. Je kan zelf ook je stem uitbrengen voor jou favoriet!

Planning:

1/3 - Kultuurkaffee - 19 u

8/3 - Rits Café - 19 u

15/3 - Kultuurkaffee - 19 u

4/5 - DEEJAYCONTEST @ BLAES208

5/5 - ROCKRACE @ ABCLUB

* ABBOTA

ABBota is een samenwerking tussen de Ancienne Belgique en de Botanique. Deze tweedaagse vindt plaats op 25 en 26 februari 2011. Op deze dagen vinden er tien acts plaats, afwisselend in de AB Box en in de Orangerie en Rotonde van de Botanique (26 februari). De bands Applause, The Sore Losers, Bikinians, Lucy Lucy! En Great Mountain Fire treden 25 februari op in de AB Box. Op 26 februari treden De Fanfaar, Von Durden Project, Silver Junkie, A Brand en Arquettes op in de Botanique.

Kostprijs? 10,00euro (één dag) of 15,00 euro (combiticket AB & Bota) in voorverkoop

* YOUSOU N'DOUR presents NEW AFRICAN VOICES featuring CARLOU D and SUZANNA OWIYO

Dinsdag 08 maart 2011 20:00

Paleis voor Schone Kunsten / Henry Le Boeufzaal

Nu deelt Youssou N'dour het podium met twee veelbelovende nieuwe namen. Zanger-gitarist Carlou D combineert uitgesproken teksten met Senegalese tradities en invloeden uit jazz, soul en hiphop. De Keniaanse singer-songwriter Suzanna Owiyo wordt met haar stem als een klok "de Afrikaanse Tracy Chapman" genoemd.

Prijs: 25€-40€

Lezing

* "Erasmus op de wereld geplaatst" - lezing

door Prof. Dr. Rudolf De Smet

WOENSDAG 16 FEBRUARI 2011

17u rondleiding te Erasmushuis- Kapittelstraat 31 - 1070 Anderlecht

18u lezing te Zinnema - Veeweidestraat 24-26 1070 Brussel

Desiderius Erasmus wordt -als tener mannetje, zoals hij zichzelf betitelt- vaak de reus van het humanisme genoemd. Hij valt niet weg te cijferen uit het totaal (en dat waren er velen) van de humanisten. In feite raakt Erasmus elke noot die de mens beroert. De ziekte, de dood, de humor... alles komt in zijn correspondentie aan bod.

* "Duivelse Transitie's" - Christophe Busch

WOENSDAG 02 MAART 2011

18u - Beeldenstorm - Bergensesteenweg 145 - 1070 Anderlecht

Voor de derde keer op rij is Christophe Busch te gast op Beeldenstorm. Zijn exposé over Duivelse Transitie's blijft jammerlijk genoeg brandend actueel. Het is werkelijk verbazend hoe Christophe Busch, criminoloog en specialist op het gebied van holocaust- en genocidestudies, zijn kennis weet te illustreren. Hoe is de gewone mens in staat om de ergste misdaden te plegen? Hoe krijgt men iemand zo gek om wandaden tegen de menselijkheid te plegen?

Theater

* Rue du Croissant

Waar? Arduinkaai 9, 1000 Brussel

Rue du Croissant is een monoloog geschreven door Philippe Blasband en uitgevoerd door Mohamed Ouachen. Het vertelt een verhaal over Erika, Martine, Rachid, Augustine, Dylan, Hector, Anne, Amélia, André, Désiré, Tchoupi de kat en vele anderen, die één zaak gemeenschappelijk hebben: ze wonen in Rue du Croissant: een typisch Brusselse straat waar mensen uit alle hoeken van de wereld wonen. Plots gebeurt er iets. Allemaal maken ze hetzelfde mee, maar ze beleven het allemaal anders.

Reserveren! Tel: 02-210.11.12

Wanneer: vrij 25/02/11 om 20:30, za 26/02/11 om 20:30, zo 27/02/11 om 20:30

Musea

* Museumnightfever

Zaterdag 26 februari 2011, van 19u tot 1u, in 19 Brusselse musea

+ Red Bull Elektropedia afterparty @ BOZAR
Deelnemende musea: Architecture Museum - Legermuseum - art & marges museum - Museum van de Nationale Bank - BELvue Museum - Brussels Info Place - Bozar - Coudenberg - La Fonderie - Museum van Elsene - Museum voor Fantastische Kunst - MIM - De Munt (Ateliers) - Joods Museum van België - Museum voor Natuurwetenschappen - Hallepoort - Museum van de Stad Brussel - Wiels - Wiertzmuseum € 12 - € 8 in voorverkoop

* Het Belgisch Stripcentrum – Schatten van het Europese Stripverhaal

Tot 6 maart 2011

Een vijftig tal auteurs (o.a. Hergé, Peter Madsen, Alain de Saint-Ogan en Posy Simmons) worden in de kijker gezet in deze tentoonstelling. Het is een uitzonderlijke gelegenheid, aangezien de meesten onder hen normaliter tot privécollecties behoren. Een reden te meer om dit museum eens een bezoekje te brengen! ♦

Cafétip van de maand: La Porte Noire

DOOR JEROEN DERKINDEREN

Locatie: **Cellebroersstraat 67, 1000 Brussel**

Dat is het wel, een op Jaggeriaanse wijze zwartgeverfde deur. Na de poort leiden de trappen naar een kelder, eigenlijk een krocht. De tafels staan alsof het een eetzaal van een weeshuis is, maar de sfeer is opperbest. De nodige oude bierprenten sieren de muren. Het een Irish pub, maar dat is het eigenlijk ook niet. Je zal er geen (naakte) dansende Britten - of Ieren - tegenkomen, meer wel de nodige geneugten die men in een goede pub behoeft te vinden. Een levendige reeks concerten vult de kroeg gezellig vol.

Whisky's en sigaren. Man, man, man. Het aanbod is overdonderend. Voor de kenner: Lagavulin, Maccallan en Laphroaig. Een Montecristo en de avond is in alle mogelijke opzichten geslaagd. Decadent gaan, dat is het. De prijzen zijn zoals het hoort, helaas, want whisky is nog steeds niet echt geschikt voor de studentenportemonnee. Voor zij die zot willen doen: je kan er zelfs Indiase whisky vinden - al raden wij het u af. Voor de bierliefhebbers zijn er ook minder bekende bieren van't vat, wat al helemaal gesmaakt kan worden door de bierdrinker. Dit café was toch een van de betere ontdekkingen in Brussel, een plek om u tegen te zeggen. ⚡

Niet tevreden? Probeer het zelf eens! Mail je artikels naar moeial@vub.ac.be.

Deadline volgend nummer: 15 maart

Artikels die onder persoonlijke titel verschijnen reflecteren de mening van de schrijver.

Waarschuwing: satire & sarcasme zijn veelvoorkomende stijlelementen.

Colofon

Maandelijks studententijdschrift van de
Vrije Universiteit Brussel

Adres: Triomflaan 35, 1160 Brussel

Mail: moeial@vub.ac.be

Web: <http://www.vub.ac.be/moeial>

+ facebook, twitter, scribd.com

Hoofdredacteur: Nathaniël Bovin

Adjunct-redacteur: Jeroen Derkinderen

Secretaris: Stéphanie Romans

Redactieleden: Ruben Claesen, Olivier Dieleman, Kenneth Pontzele, Piet Van de Velde, Pieter Jan Van Pevenage

Redactiemedewerkers: Lotte Beckwé, Joachim Bovin, Maarten Colette, Myriam Halimi, Sandro González-Maseda, Jakobus Monteyne, Ischa Lambrechts, Jurgen Masure, Lieselotte Thys, Flor Van der Eycken, Waldo Vanderhaeghen, Jan Vanderhoeven, Irasema Villarreal & U

Ereleden: M. Magits, Jean-Paul Sartre, Jim Van Leemput, Erwin 'Bier' Aerts Lopez

Eindredactie: Nathaniël Bovin, Ruben Claesen, Jeroen Derkinderen, Kenneth Pontzele, Stéphanie Romans

- Jaarabonnement: 30 euro
- Rekening: 001-3413182-22
- Vermelding: "DE MOEIAL"
- Stuur uw adresgegevens naar:
moeial@vub.ac.be

Oplage: 1600 exemplaren

Formaat: 236 mm x 306 mm

Afbeeldingen:

Archief, Ernst Haas: www.ernst-haas.com

V.U. : de Moeial

Afgiftekantoor 1050, Brussel 5

Wij snuisterden door ons archief en vonden dit juweeltje:

De Moeial zoekt schrijvers, fotografen & redactiemedewerkers.

Iets voor jou?

Redactievergadering, elke woensdag om 20 uur: Triomflaan 35.

De redactie is niet verantwoordelijk voor persoonlijke meningen & fouten tegen de Nederlandsche taal.

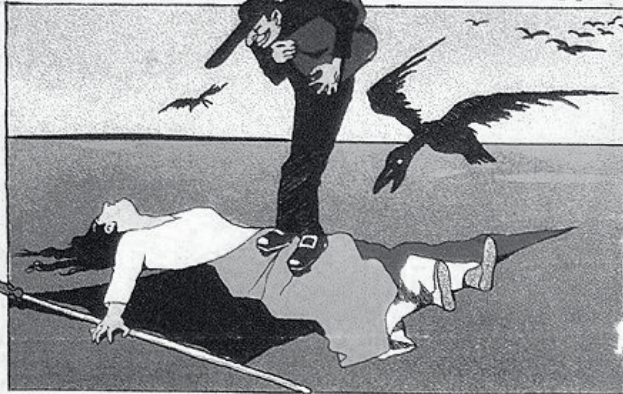
Nog wat 'geschiedenis' en tot de volgende keer maar weer!

PRIX: 5 c^s

LA LOI DES COUVENTS L'ATTENTAT SCOLAIRE

Desin de Royer-Baumont

VIVE LA CONSTITUTION ! A BAS LA LOI SCHOLLAERT !!

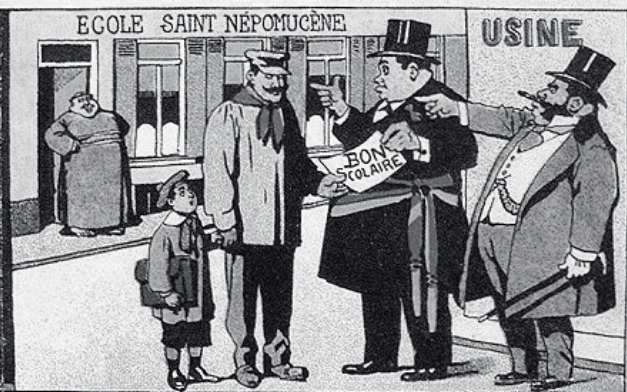
La Belgique, depuis vingt-sept ans, était soumise à l'oppression cléricale.

Des moines français, portugais, etc., l'avaient envahie.

M. Schollaert, sur l'ordre du clergé, prépare une nouvelle loi scolaire.

Le bon scolaire, imaginé par M. Schollaert, facilite les actes de pression destinés à peupler les écoles des couvents.

Dans les écoles des couvents, on enseigne aux enfants la haine de tout ce qui n'est pas cléricale.

La loi Schollaert permet aux couvents de prendre vingt millions par an dans les caisses de l'Etat

Les élections de 1912 renverseront la majorité cléricale en repoussant définitivement la loi Schollaert.